

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 8 d'agost del 1933

SUMARI

A les cinc i setze minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec. del senyor Ruiz i Ponseti, al senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social, referent a l'abolició de la prostitució i regulació de l'avortament.

Resposta del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti i Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Pregunta del senyor Vidal i Guardiola, al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques, sobre les inversions de capitals de l'Institut contra l'Atur Forçós.

Resposta del senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

Rectificacions dels senyors Vidal i Guardiola i Conseller de Treball i Obres Públiques.

Prec. del senyor Serra i Moret, als senyors Consellers de Justícia i Dret i d'Economia i Agricultura, sobre els interessos de la Vall de Núria i la riquesa turística catalana.

Resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectificació del senyor Serra i Moret.

Pregunta del senyor Vallès i Pujals, al senyor Conseller de Cultura, sobre l'obligatorietat dels mestres de Catalunya a saber el Català.

Resposta del senyor Conseller de Cultura.

Rectificació del senyor Vallès i Pujals.

Continuació de la interpellació sobre «Funcionament dels Tribunals de Justícia».

Nova intervenció del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Se suspèn el debat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial (Llei Municipal de Catalunya) referent a la Primera part del Projecte de Llei Municipal de Catalunya.

El senyor Espanya, de la Comissió, proposa una nova redacció de l'art. 15 del dictamen que restà pendent de discussió en la sessió anterior.

Després d'unes manifestacions dels senyors Duran i Ventosa i Ruiz i Ponseti, és aprovat l'article en la seva nova redacció.

S'entra a la discussió del capítol II, i és donada lectura a una esmena a l'art. 16, signada pels senyors Tauler, Soler i Pla, Soler i Bru i Guinart, que accepta el senyor Espanya.

S'aprova l'art. 16 en la seva redacció definitiva.

Art. 17. — Es dóna lectura a una esmena signada pels senyors Tauler, Soler i Pla, Soler i Bru i Guinart, que accepta la Comissió.

Es aprova l'article en la seva redacció definitiva.

Art. 18. — Es dóna lectura a una esmena signada pels senyors Tauler, Soler i Pla, Soler i Bru i Guinart.

El senyor Espanya manifesta que la majoria de la Comissió, accepta l'esmena.

Els senyors Duran i Ventosa i Serra i Moret exposen el criteri de llurs Minories respectives, contrari a la acceptació de l'esmena.

Resposta del senyor Espanya, de la Comissió.

Rectifica el senyor Duran i Ventosa.

El senyor Serra i Moret manifesta que la Minoria d'Unió Socialista sosté, com a vot particular, la redacció de l'art. 18 del dictamen.

Se suspèn aquest debat.

L'honorable senyor President dóna compte a la Cambra d'haver estat substituït, en la Comissió especial de Llei Municipal, el senyor Irla pel senyor Tauler.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a un quart de nou i cinc minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i setze minuts de la tarda, sota la Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Primer i Consellers de Justícia i Dret, de Treball i Obres Públiques i de Sanitat i Assistència Social.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Per a l'abolició de la prostitució i la regulació de l'avortament

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ruiz i Ponseti té la paraula.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: El meu objecte, avui, és dirigir un prec al senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social per veure si és possible que es confirmi una promesa que va ésser feta pel Govern anterior a l'actual. Quan es discutia el Projecte d'Estatut Interior, la nostra Minoria va presentar una esmena perquè constés en la nostra Constitució interna l'obligatorietat d'anar a la supressió radical de la prostitució. El Govern que aleshores regia ens va dir que no considerava aquest assumpte com matèria constitucional i, en canvi, va creure millor fer constar que es prohibís la usura; però va prometre que aquest assumpte seria objecte d'una Llei especial, i que aquesta Llei seria presentada aviat en el nostre Parlament. Com sigui que el Govern que ens feu aquesta promesa va desaparèixer al cap de poc temps i fou substituït per un altre Govern, fill de la mateixa Majoria, nosaltres desitjàvem que el Govern actual ens confirmés els seus propòsits, encara que sigui sols en el sen-

tit d'estudiar aquest afer i de presentar al Parlament la solució que consideri més adient.

I ja que parlem d'aquesta interessant qüestió, i no pas amb el propòsit de profunditzar en l'assumpte, crec que fóra interessant que el senyor Dencàs, al qual jo li reconec certa gosadia en aquesta matèria, estudiés també la possibilitat... (Rialles.) Naturalment que en dir «gosadia», ho dic en el sentit millor de la paraula. (Segueixen les rialles.) Deia que creia interessantíssim que el senyor Conseller de Sanitat estudiés la possibilitat, encara que sols fos per via d'assaig, de provar — vull dir-ho modestament — a la nostra terra la possibilitat d'instaurar alguns dispensaris per a l'evitació de l'avortament.

Creiem que aquest assumpte és d'una importància sanitària extraordinària. Creiem també, que tots els Governos occidentals d'Europa no han sabut donar a l'assumpte de l'avortament provocat clandestinament, tota la importància que té. L'avortament provocat clandestinament, és potser, avui, de totes les malalties, la que ocasiona més morts entre les dones modernes, especialment entre les dones de la classe treballadora; i és evident que la nostra classe treballadora té un interès especialíssim en veure resolt aquest assumpte d'una manera científica.

No necessito glosar aquesta matèria, perquè sé que el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social està perfectament orientat en aquestes qüestions; tan sols voldria estimular-lo perquè procedeixi amb tota valentia, com més valentia tingui en aquest assumpte més bé farà al nostre poble i especialment a les dones de la classe treballadora, que són les eternes víctimes d'aquesta qüestió.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Certament, el tema que ha encetat el company de la Minoria Socialista, no deixa de tenir una importància enorme. Alguns dels extrems per ell tractats poden ésser subjectes a reglamentació i estudi per aquesta Conselleria; però en quant a altres extrems, no podem fer res més que exposar el nostre criteri, sense que això vulgui dir que pugui ésser traduït en Projectes de Llei en l'actual Parlament, sinó que treballant tots plegats, la Minoria Socialista empenyent els seus amics, i nosaltres, l'Esquerra, empenyent els nostres, poguem aconseguir que aquest criteri i aquestes aspiracions puguin ésser traduïts en fets dintre del Parlament d'Espanya, que és el qui té competència per a legislar en aquestes qüestions.

Ha parlat el senyor Ruiz i Ponseti, en primer terme, de la reglamentació de la prostitució, i diu que aquest assumpte va ésser objecte d'una declaració per part del Govern anterior. Jo desconec quin podria ésser el criteri del Govern anterior, perquè des de què em vaig fer càrrec de la Conselleria no hi he trobat el més petit treball ni indici que pugui posar sobre la pista de la manera de pensar dels que ens havien precedit en la Conselleria. Però he de dir que no ha estat aquest un assumpte ni una matèria per nosaltres descuidada. Hi ha Comissions, avui en ple estudi, sobre la reglamentació de la prostitució, però no és aquest un afer d'un caire tan simplista, perquè nosaltres poguem anar amb un criteri ni ens deixem portar per teories ni reformes de com ha estat implantat en l'estranger, ja que aquestes són de naturalesa variada. La prostitució, no solament varia en cada Estat, sinó que dintre mateix d'Estats, com els Estats Units, Suïssa i Canadà, també varia d'una manera particular; per tant, no pot servir com exemple la legislació sobre aquesta matèria que hi hagi a cada un d'aquests Estats particulars.

Altrament, tampoc no pot censurar-se el grau de civilització d'un país fixant-se amb les regles donades sobre aquesta matèria, sinó que cada lloc s'adapti aquelles circumstàncies i a la psicologia de cada poble i a l'ambient social en el qual hom viu. I en el nostre cas, a Catalunya, no podríem deixar-nos portar per allò que hagi fet un poble determinat sobre aquesta matèria, sinó que en reglamentar la prostitució hem de tenir en compte, principalment, les circumstàncies especials, el mitjà social, i, més que res, la deixadesa en què aquestes matèries han estat tractades a casa nostra, i per aquesta circumstància serà precis que en un Projecte més o menys llarg haguem d'adoptar posicions i transaccions que siguin les que, d'una manera definitiva, aportin la solució el dia de demà.

Tenim el nostre criteri sobre aquestes matèries, però hem de tenir també en compte els estudis d'una ponència tècnica que entén en la qüestió, i crec jo que no podem seguir el precedent — almenys en aquests moments — de l'abolició absoluta de la prostitució, com ha estat seguit pels Estats Units i Dinamarca, i no podem seguir-lo perquè estem en un país que ha viscut en ple desordre i no hi han hagut les normes necessàries, o no han estat seguides, i

potser serien més difícils els mitjans que empràriem que les coses que pretenem arranjar.

Per altra banda, fora d'aquests Estats que hem esmentat, tampoc els altres Estats no s'han atrevit a anar a l'abolició absoluta de la prostitució. Hi han altres Estats, com Holanda, Noruega, com l'Estat particular de Ginebra, que admeten la prostitució amb caràcter lliure, però no admeten els prostibularis. Hi han altres països que viuen també en un estat de reglamentació, com França i Itàlia, sense anar a l'abolició absoluta.

Entenem que en les circumstàncies en les quals vivim és més racional entaular una lluita prèvia que porti a la protecció de la dona, creant organismes que la protegeixin i facin el possible per a alliberar-la d'aquesta manca de protecció en què avui es troba i evitin certs perills que més tard la porten a la prostitució. I, en segon terme, cal vigilar el tracte de blanques, freqüentíssim a Barcelona per les circumstàncies especialíssimes d'ésser port de mar, trobant-se prop de la frontera i pel caràcter internacionalista de la nostra població.

Cal també vigilar — per la manca d'autoritat o d'organismes que facin complir les Lleis en aquesta matèria i, a part de tot això, també s'ha de portar un control sobre l'estat moral del nostre poble — la publicació de certa premsa, de certs fulletons que no fan més que produir una desfeta moral en l'element jove i que obren els camins perquè caiguin en aquesta degradació moral.

I, finalment, mancarien organismes que atenguessin a l'elevació moral de la prostituta, substituint el que avui ocorre, que la policia governativa fitxa la meretriu, per la possibilitat d'incorporar-les a la vida honesta, treient-la d'aquest estat de vici, que moltes vegades obeeix a un estat de penúria o a unes condicions socials determinades.

I en allò que fa referència al tractament, en aquest cas tampoc no podem seguir les normes establertes a França i les normes establertes a Itàlia per mitjà d'una reglamentació, que és el que ha vingut ocorrent a Espanya fins avui. La prostituta no ha d'ésser una dona inscrita a la policia governativa i fitxada i obligada a unes pràctiques mèdiques determinades i a unes hospitalitzacions obligatòries, sotmetent-la a un règim carcelari. És un tractament vexatori. També hauríem de tractar en forma deguda el portador de certes malalties i vigilar llurs fonts productores. Però tot dintre d'un pla molt distint de la reglamentació en què viuen França i Itàlia. Alemanya ha seguit un procediment que podríem denominar-lo d'estatificació sanitària, que és el que ha estat seguit per la República espanyola, si bé no han estat complertes les disposicions que n'han emanat.

Aquest és el meu criteri personalíssim, però subjecte a les orientacions que aportin els tècnics que estudien la matèria i subjecte també a allò que acordi aquesta Cambra, que, en definitiva, és la sobirana per a fer el Projecte de Llei definitiu que reguli aquesta matèria.

Existeix una agrupació de caràcter internacional, anomenada de lluita antivenèriana, que funciona des de l'any 1926, i les orientacions que acabo d'exposar encaixen perfectament en les disposicions d'aquest organisme internacional.

En referència a la segona pregunta que m'ha

estat formulada, jo he de dir a l'amic Ruiz i Ponseti que aquesta escapa de la competència i de la sobirania, no ja d'aquesta Conselleria, sinó també d'aquesta Cambra.

El que fa referència a la legalització de l'avortament no ens ha estat traspassat, sinó que és una funció de l'Estat espanyol; no obstant, com a catalans i com a homes de Partit, tenim els mitjans per a influenciar en la vida social espanyola i contribuir a la consecució del demanat. Jo exposaré la meua opinió sobre la matèria, sense que això vulgui dir que podem anar a un Projecte de Llei en aquesta Cambra, perquè, com he posat de manifest, això està per damunt de la nostra competència.

Pocs Estats hi han hagut que s'hagin atrevit en una forma valenta a acarar-se a aquest problema, i, tret de Rússia i Holanda, no hi ha més Estats al món que hagin intentat regular la qüestió de l'avortament.

Holanda, des de fa anys, fa obligatòria a tots els ciutadans la denúncia en cas d'embaràs, i en cada cas particular i en cada cas especial, dóna la facultat i dóna el seu consentiment, estudiat prèviament el cas, per a realitzar l'avortament. De manera que no és lliure, sinó que es regula en casos determinats. La mateixa República soviètica, que en un Projecte de Llei del 23 de novembre de l'any 1929, regulava la qüestió de l'avortament, poc temps després va haver de fer marxa enrera i donar una interpretació i una reglamentació nova sobre aquest Projecte de Llei, en el sentit que si bé reconeixia que en certs casos determinats, i previ reconeixement d'unes Juntes tècniques de caràcter sanitari formades per metges i una Junta de dames, pogués una ciutadana de la República soviètica...

El Sr. RUIZ I PONSETI: Digueu dones.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: ...practicar l'avortament, es va veure després que això no havia fet altra cosa que reduir la natalitat, i, a més, es donaren compte que, malgrat fer-se els avortaments valent-se de tots els mitjans terapèutics, no estaven exempts de certs perills; des de llavors, Rússia, més que fomentar l'avortament, que el reconeix en certs estats i casos particularíssims, ha defensat les pràctiques anticoncepcionals, que no feien més que disminuir els perills de l'avortament, i en un Decret on especialitzaven i argumentaven el per què d'aquestes pràctiques, dient que era per a posar a la camperola russa en aquelles condicions higièniques degudes, que no li feien possibles uns parts successius, deixava un règim de repòs que havia de contribuir a disminuir la mortalitat en el mitjà camperol rus. De manera que ells, més que un règim de plena llibertat d'avortament, el que feien era anar a la defensa sota un control científic i tècnic de pràctiques anticoncepcionals. I fora d'aquests dos Estats, no n'hi hagut cap més, a Europa ni a Amèrica, ni arreu del món, que s'hagi atrevit a afrontar aquest problema. Jo he de dir per a corroborar la vostra manera de pensar, que l'avortament, o quant menys la seva reglamentació, està molt lluny d'ésser un mitjà d'anticivilitat; si bé en un principi, com en el cas d'Holanda, es disminueix en un quart la nata-

litat, en canvi, es disminueixen les xifres del percentatge de nascuts morts. Per altra banda, la major part de malalties que contreu la dona en el seu aparell genital, — un tant per cent molt considerable — són deguts a pràctiques d'avortament, avortament que si no és reconegut en els medis occidentals ni en altres pobles en forma legal, és reconegut com un estat de fet que es practica amb uns procediments i amb unes tècniques deplorables. A Alemanya, segons estadístiques alemanyes, l'any 1928 varen morir vuit-centes vint-i-sis dones degut a l'avortament, i a Austria, en varen morir cinc-centes vint-i-quatre; i aquestes estadístiques, arreu del món, donen unes xifres dobles a les que procedeixen de morts de dones per parts, o sigui, per complicacions després del part. Això fa que tots els pobles cultes i civilitzats, avui, hagin d'afrontar aquest problema amb certa valentia, prescindint de certs escrúpols de caire moral i tenint en compte que no solament hi van a salvar moltes vides de dones, sinó que influeix enormement en la natalitat, en el que fa referència als nascuts morts, les quals causes, a voltes, són degudes a pràctiques en forma indeguda en període de concepció, ja molt avançadíssim. Els especialistes podrien encara ilustrar-nos sobre què de la major part de dones que van als dispensaris, sobretot, de malalties de dones, dels aparells genitals, un tant per cent considerabilíssim obeeix a pràctiques d'avortament, i altrament, avui és una cosa tan difosa a casa nostra, practicada per mitjans, per procediments ben lluny de tota tècnica, de tota civilitat, que no podem desconèixer; seria voler justificar una ficció i seria altrament voler viure en un equívoc que costa moltes vides i moltes malalties.

Però, exposat el meu criteri de caire professional, no puc prometre portar-ho a aquest Parlament, perquè escapa a aquestes possibilitats que ens ha donat l'Estatut de Catalunya. Mitjans teniu vosaltres amb els amics que teniu a Madrid i nosaltres amb els amics nostres que actuen dintre de les Constituents de la República, perquè quan aquest tema interessantíssim sigui tractat en el Parlament de la República espanyola, hi aportem els nostres convenciments, que en el fons crec que són perfectament humanitaris. I res més.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, per a rectificar.

(*Entra el senyor Conseller d'Agricultura i Economia.*)

El Sr. RUIZ I PONSETI: En primer lloc, m'he de felicitar de les paraules del senyor Conseller de Sanitat, ja que en el fons venim a coincidir en la finalitat de la pregunta que he tingut l'honor de fer-li. Unicament lamento que en el curs de la seva disertació ens hagi parlat tant de «reglamentació» i no hagi tingut la valentia de parlar d'«abolició», que és del que havíem parlat quan vàrem discutir l'Estatut Interior. Nosaltres vàrem demanar, purament i simplement, que es legislés sobre l'abolició de la prostitució, no de la seva reglamentació, ja que d'una manera o altra tinc entès que ja està reglamentada. És evident que en parlar nosaltres d'abolició no tenim pas la candidesa de creure que

es pugui anar a la supressió radical i absoluta d'aquest vici. Aquest vici, és evident que és una conseqüència immediata del règim capitalista. En règim capitalista no es podrà mai evitar que els homes i les dones, que estan acostumats a considerar lícit fer comerç de tot, facin àdhuc objecte de comerç el seu propi cos. Això és evident. El que sí podríem evitar és que aquesta conseqüència del règim capitalista esdevingui una indústria organitzada. Això sí que es pot evitar d'una manera radical sempre que es vulgui. Dintre del règim capitalista, el que una dona faci objecte de comerç del seu cos, en profit propi, és una cosa que jo la crec vituperable, però és molt menys vituperable que no pas el que ho faci en profit d'un burgès que l'explota. Jo crec que en això el nostre Parlament té atribucions i ha de tenir prou sentit moral per evitar-ho d'una manera radical i immediata, perquè si el capitalisme és sempre una cosa immoral, quan es tracta de fer objecte de comerç i d'exploració el cos de la dona, és ja una cosa porca, és més que immoral.

Jo, en proposar al senyor Conseller de Sanitat que estudiï la possibilitat d'implantar a la nostra terra el règim d'avortorium, crec que estava perfectament dintre del terreny de les nostres atribucions. Ja sé que en el Codi Penal espanyol, que per desgràcia regeix encara, un Codi Penal que no vull saber la data, però que deu ésser molt antic...

El Sr. TRIES DE BES: No senyor; fa un any. *(El senyor Simó i Bofarull dirigeix unes paraules, que no s'entenen, al senyor Ruiz i Ponseti.)*

El Sr. RUIZ I PONSETI: Un professional del Dret opina d'altra manera.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Precisament hi ha una diferència en la qüestió d'avortament. En el Codi Penal antic era conceptuat com un delictes molt greu, mentre que en el Codi Penal modern, tenint en compte aquestes orientacions moderníssimes, quasi és una falta, no arriba quasi a delictes; de manera que hi ha hagut una evolució d'aquesta matèria, no és conceptuada en forma greu com ho era abans.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Jo crec que la instal·lació d'un avortorium és una instal·lació perfectament sanitària i, per a evitar mals majors, jo proposo això. És evident — ho han dit així autoritats tècniques russes que no han donat pas per fracassat el sistema —, és evident que el règim d'avortorium és un règim de transició fins que s'arribarà a una educació més perfecta de la dona, principalment de la dona obrera, perquè l'altra ja sap a què atènyer-se respecte d'aquest particular, ja fa molts anys que ho té en pràctica, i aquesta educació més perfecta de la dona obrera, que crec que hi hem d'arribar el més aviat possible, no serà prou ràpida per a fer inútil el règim d'avortorium com a mida de transició. Per això jo espero que el senyor Conseller de Sanitat meditarà millor sobre l'assumpte; veurà que avui el Codi Penal espanyol ja permet moltes interpretacions en aquest punt i crec jo que un Tribunal sanitari català podria fer perfectament encaixable la qüestió dintre de les nostres atribucions.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Per a contestar el senyor Ruiz i Ponseti en aclariment d'alguns dels seus extrems. En el que fa referència al primer, jo no m'he declarat partidari de la reglamentació, perquè jo he dit precisament que aquest procediment, seguit a Itàlia i a França i fins no fa gaire a Espanya, era un procediment que no donava el resultat degut, i que jo em decantava més pel procediment alemany, perquè entenien que era en aquests moments el més perfecte. En quant al sistema d'abolició absoluta, jo li deia també que ben pocs Estats l'han emprat i que nosaltres, que hem viscut en una anarquia perfecta, mancats de tota reglamentació, de tot compliment de la Llei, anar sobtadament a una reforma tan radicalíssima, podria portar conseqüències més greus de les que nosaltres volem anar a corregir. El règim de transició, d'educació sexual, de lluita i de mirar de valoritzar i protegir la dona, de revalorització de les prostitutes, persecució de tracta de blanques, etc., podrien portar-nos, poc a poc, a aquest règim pel qual propugnava el company Ruiz i Ponseti.

Respecte al segon extrem, he explicat la meua manera de pensar i la meua posició en aquesta matèria, perquè interpretant i fins consultant amb juristes l'Estatut de Catalunya, les facultats que ens traspassa i la manera de portar-les a la pràctica, aquesta matèria està fora del nostre abast. Però nosaltres no ens hem de donar per això per vençuts; tots nosaltres tenim companys, representants militants nosaltres, dels nostres Partits, dintre del Govern de la República espanyola i encaixat dintre el marc de la República espanyola i en els seus Projectes de Llei és on podem influir amb la nostra manera de pensar sobre aquesta matèria.

(Entra l'honorable senyor Conseller de Cultura.)

Sobre les inversions de capitals de l'Institut contra l'Atur Forçós

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Amb motiu de la darrera reunió del ple de l'Institut contra l'Atur Forçós, vaig anunciar al senyor Conseller de Treball que li faria una pregunta que ell amablement ha acceptat per al dia d'avui sobre un punt de vista que, al meu entendre, no es refereix a la competència exclusiva de l'Institut, en el qual cas seria en el ple i no aquí on hauria de plantejar-la, sinó a un punt que afecta, al meu entendre, l'actuació, no solament del Conseller de Treball, sinó també de tot el Govern en relació amb les inversions de capitals actuals i futurs de l'Institut. Com dic, no diré una sola paraula sobre la reunió aquella del ple amb excepció de l'últim punt de l'ordre del dia, que es referia a una sèrie d'obres a fer amb cabals de l'Institut. Jo recordo perfectament, ho recordarà la Cambra, el text de la Llei que aquí es va votar. Sabem perfectament que una de les finalitats dels cabals que disposa l'Institut ha d'ésser la realització d'obres públiques, perquè es parteix de la base que la realització de tota obra pública contribuirà a disminuir l'atur. Sabem també quines són totes les altres finalitats que a l'Institut assenyala la Llei. És més, va

ésser objecte de llarguíssimes discussions durant algunes sessions sobre quines serien les relacions de l'Institut amb les oficines tècniques de la Generalitat, i va quedar establert, d'una manera indubitable, que l'Institut no tindria tècnics, sinó que els tècnics per al desenrotllament dels projectes serien els tècnics de la Generalitat, sobretot quan es tractés d'obres pagades per la mateixa Generalitat. Jo vaig trobar-me — i és aquest l'únic punt que suscito aquí i sobre el qual voldria cridar l'atenció del senyor Conseller de Treball — que al final, quan estàvem quasi acabant, se'ns deia: I ara hi ha aquí tres projectes — si no m'equivoco eren tres — per a invertir els cabals de l'Institut contra l'Atur Forçós, tres projectes dels quals nosaltres en sentíem a parlar per primera vegada, dintre de l'Institut, però eren coses que més o menys s'arrossegaven per la premsa feia temps; primer projecte: un grup de cases barates, precisament a Sant Andreu, barri, jo me'n felicito, preferit per aquesta mena de construccions quan es tracta de la Generalitat; segon projecte: un sanatori; tercer projecte: un pla d'urbanitzacions. I quan jo vaig preguntar per què aquests projectes, és a dir, d'una casa o un bloc de cases en uns terrenys determinats, comprats, per cert, ja, ¿per què un sanatori determinat, per què uns estudis d'urbanitzacions, etcètera? Jo vaig haver d'afegir la següent pregunta, que és la que faig aquí i crec que és la que interessa a la Cambra, vetllant pels prestigis i pel les prerrogatives del Parlament. Si nosaltres tenim aquí un Govern organitzat, perquè mentre no es demostrï el contrari nosaltres hem de suposar que tenim un Govern organitzat (*Rialles en tota la Cambra.*), nosaltres tenim un Parlament amb les seves prerrogatives, i aquest Govern té un Departament de Cultura, té un Departament d'Assistència Social, té un Departament d'Obres Públiques, té un Departament de Sanitat, jo he de partir de la base de què quan el Govern cregui — ho vull subratllar, senyor Conseller de Treball — que amb cabals que procedeixin exclusivament de la Caixa de la Generalitat, es vulgui fer un hospital o un sanatori, el natural és que el Cap del Departament sigui el que estudiï el pla total d'hospitals i sanatoris i digui el que es pot fer amb els cabals de què es disposa, i, si fa falta, portar al Parlament les propostes necessàries; de la mateixa manera que quan es vulgui fer aquí una política ordenada — em veig obligat a subratllar l'adjectiu —, per exemple, d'assistència social i de cases barates, es digui: la Generalitat disposa de tants milions, tants directes i tants indirectes, es pot fer tal projecte, nosaltres anem a fer-los perquè creiem que tals i tals són els més urgents i els més interessants, i podria anar seguint els exemples. Però, en realitat, si a l'Institut contra l'Atur Forçós segueix el camí que sembla iniciat per aquesta presentació d'uns quants projectes, serà, com jo ja sospitava i com vaig advertir al Govern quan es discutia la Llei, serà una mena de sucursal del Parlament i de sucursal del Govern de la Generalitat perquè passin projectes que no es vulguin portar a la discussió del Parlament, i això, francament, crec que no correspon a les nostres prerrogatives, i no correspon, sobretot, a una administració ordenada dels cabals públics, perquè d'aquesta manera, quin és el procés que se segueix? El corrent és ben clar: votació d'un pressupost, distribució de les sumes de què es disposa entre les di-

verses comeses, adjudicació i assenyalament de projectes per a l'inversió de cabals assenyalats a cada una d'aquestes comeses. Procediment que se seguirà si l'Institut d'Atur Forçós continua pel camí iniciat: El Parlament ja ha votat una Llei, aquí es vol evitar la discussió, doncs es fan pagar els projectes que poden donar lloc a discussió, no; el Pressupost de la Generalitat, que és una cosa avui migrada, que el dia de demà no sabem encara ben bé el que serà — suposem que sigui esplèndid —, sinó que es fa pagar per l'Institut d'Atur Forçós, que està fora del control directe del Parlament. Si es tractés, senyors Diputats, de fomentar despeses i obres, jo no diria res, perquè aquesta és una missió que, naturalment, el Govern de la Generalitat no pot fer-la més que quan es doni uns instrument especial com és aquest, però quan es tracta, com en el moment actual, sols d'invertir cabals nostres, i si en el moment de discutir el Pressupost se'ns ha dit que per sanatoris no hi ha prous diners, per a cases d'obres no hi ha prous diners, no han vingut aquí els projectes corresponents, ara resulta que per un procediment indirecte ens trobem que no se'ns diu: Fem un estudi de conjunt pel projecte de cases barates, de sanatoris, sinó que se'ns porta llest, completament llest, un grupet de cases, un sanatori, i així successivament. Recordarà el senyor Conseller de Treball que era ja molt tarda la nit quan es va tenir una discussió, des del punt de vista particular molt interessant, sobre quines havien d'ésser les mesures a prendre per a higienitzar Barcelona, i jo em deia que tot això està molt bé, però és que de la mateixa manera que hi ha un Departament de Sanitat que ha d'estudiar els problemes de sanitat, hi ha un Ajuntament de Barcelona que ha de tenir tots els serveis tècnics per estudiar el que correspon fer referent als problemes d'urbanització.

¿Es que anem a fer una duplicació de serveis? Perquè es veia que s'anava a preparar un estudi per una cosa tan concreta i tan dintre de la competència de l'Ajuntament de Barcelona, com és la urbanització d'un barri que està molt poblat, com és l'anomenat del districte V; i jo deia: si el senyor Conseller de Treball considera que l'Ajuntament de Barcelona i els que d'una manera més o menys directa i automàtica manen en l'Ajuntament de Barcelona no han complert amb el seu deure en matèria d'urbanització, com pot no haver-los complert en molts altres conceptes, que es digui i que es prengui les mesures necessàries perquè això es compleixi, però no anar d'una manera indirecta a què uns facultatius que formen part de l'Institut contra l'Atur Forçós es posin a estudiar el que han de estudiar els tècnics municipals en una administració ordenada.

Jo, en resum, com vaig anunciar al senyor Conseller de Treball i ara ho dic aquí, crec que entraria l'Institut, si no s'hi posés un fi ràpid, per un mal camí, el camí de què en lloc d'anar per la via recta d'estudi sistemàtic dels problemes i de donar-los la solució que permetin els mitjans econòmics de cada moment, s'aniria pels camins tortuats que en definitiva, a part de molts altres inconvenients, tindria el d'ignorar els drets que, com dic, pertanyen al Parlament.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Senyors Diputats: Són veritablement sorprenents les manifestacions del senyor Vidal i Guardiola, ja que quan es va discutir la Llei creant l'Institut contra l'Atur Forçós, es va parlar llargament de tots els seus aspectes i, en fixar-los, en l'art. 4.^t, apartat A, es diu que serà obligació o deure de l'Institut impulsar «la realització d'obres públiques que responguin a una finalitat, preferentment d'utilitat social, sanitària, cultural i econòmica. Els plans o projectes de les obres a realitzar hauran d'ésser aprovats pel Consell de la Generalitat, confeccionats i desenrotllats pels actuals serveis tècnics de la mateixa o de les Corporacions públiques i altres organismes que hi estiguin interessats.» De manera que l'Institut contra l'Atur Forçós, en plantejar i proposar al ple de la Comissió uns projectes aprovats per endavant pel Comitè Executiu, no feia més que complir la Llei que fou votada pel Parlament de Catalunya. De manera que jo no sé veure totes aquestes coses estranyes del senyor Vidal i Guardiola, ni tampoc sé veure aquests altres aspectes per a barrejar l'Ajuntament en les nostres coses, perquè jo he d'advertir, a més, en el referent a l'aspecte que ell veu i que li ha permès barrejar-hi l'Ajuntament — potser perquè aleshores no es va parlar o no es va explicar, ja que, com ja diu ell mateix, fou un cop acabada la sessió...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però no parlàvem de Londres.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Parlàvem de Barcelona i de la sessió de l'Institut contra l'Atur Forçós. En acabar la sessió, deia, com ja ha afirmat així mateix el senyor Vidal i Guardiola, va resultar que uns tècnics que hi havia allà ens varen ensenyar uns plans que ells tenien — els varen ensenyar a tots —, fets per ells i presentats a l'estranger, respecte al possible sanejament de la ciutat de Barcelona. De manera que aquells plans no tenien res que veure en absolut amb l'Institut contra l'Atur Forçós. Dic això per a satisfacció i tranquil·litat del senyor Vidal i Guardiola, perquè vegi que nosaltres no ens anem a posar en obres de caire municipal.

Per tant, jo crec que l'obra que ha practicat l'Institut contra l'Atur Forçós cau en absolut de ple dintre de les seves facultats, i per això ho va acordar així el Consell Executiu i va prendre, en principi, l'acord d'estudiar-ho definitivament.

Crec que amb això he contestat amb satisfacció al senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola per a rectificar.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyor Conseller de Treball: Les explicacions que ha donat sobre el punt concret dels estudis sobre urbanització de Barcelona, són clars i en prenc nota.

En quant al restant, jo crec que havia dit, en desenvolupar la meua pregunta, que recordava el text de la Llei i tota la discussió que hi havia hagut. A mi, el que em preocupava, i prego al senyor Conseller de Treball que no hi vegi ofensa, que no n'hi ha, és un problema de discreció

governamental en triar, quan es tracti de fer una obra determinada, el camí ample de fer treballar al Departament que li correspongui de la Generalitat, o l'estret, i que pot ésser tortuós, de fer intervenir l'Institut contra l'Atur Forçós. Això és tot el que ha vingut a plantejar aquí, perquè crec que és l'únic que pot arribar a ésser de competència de la Cambra, car les qüestions interiors de l'Institut, jo que tinc l'honor de pertànyer-hi per designació de la meua Minoria, no vindré a plantejar-les aquí. Aquesta és una qüestió que depassa els límits, en el meu entendre, de la competència exclusiva de l'Institut. Nosaltres tenim uns projectes a pagar exclusivament amb cabals de la Generalitat, i jo dic que si hi ha un Departament de Sanitat, quan s'han de pagar Projectes exclusivament amb diner nostre, és molt natural que el Departament de Sanitat digui: Jo he fet tals i tals estudis, dispenso d'aquests diners, que generalment seran menys dels que es necessitin, i jo proposo, després d'haver consultat tècnics o de fer el que sigui, jo proposo que sigui tal o tal el que es faci. I nosaltres veurem si ha presidit el seny en l'elecció. Nosaltres, naturalment, no podem presumir de tenir la millor classe de tècnics en sanitat, en obres públiques, en beneficència, i allà ens ve, com ens vingué, senyor Conseller de Treball — i la V. S. no ho negarà al final de la sessió del ple, no una selecció de projectes d'hospital o sanatoris perquè en triéssim un, que tampoc hauria estat bé, perquè jo almenys — i jo respecto la suficiència tècnica dels altres — em declaro absolutament llec; no ens vingué una llista de sanatoris perquè nosaltres triéssim, sinó que vingué un Projecte de sanatori. Nosaltres tampoc no varem rebre un pla complet de cases barates, sinó que vingué un projecte, precisament a realitzar sobre uns terrenys que ja estan comprats. Això és el que jo creia que era un procediment poc recomanable per a la inversió dels cabdals de Catalunya.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Em permet una interrupció? Jo recordo que fou a demanda de la Minoria de Lliga Catalana que s'indicà, en tractar del Projecte de Llei de l'Institut contra l'Atur Forçós, que els projectes no havien d'ésser fets per tècnics de l'Institut, sinó per tècnics de la Generalitat, dels mateixos Departaments. De manera que si ve un projecte sanitari fet pel Departament està precisament encaixat amb el que havia demanat Lliga Catalana.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyor Conseller Primer: Jo em permetria recordar-li, amb tots els respectes, que essent cert això que nosaltres plantejàrem, no té cap relació amb el problema que jo parlo. És exactament, i jo no voldria molestar a la V. S., el contrari. Nosaltres volíem evitar, i fins a cert punt, ho evitàrem, gràcies a la discussió — i aquestes paraules que la V. S. em recorda, em donen la raó — que es creessin dos Governos de Catalunya, compresos en dues seccions tècniques, la secció tècnica gran en la Generalitat, que dirigeix el mateix senyor Conseller de Treball, quan és Conseller d'Obres Públiques, i una petita que fos la de l'Institut contra l'Atur Forçós, de manera que no se'n crearen dos. Però, senyor Conseller Primer, la V. S. és

al mateix temps Conseller Primer i Conseller de Finances, i jo, precisament, ara plantejo aquest problema, com he dit abans, de discreció governamental. Si la V. S. té una quantitat que, malauradament per ara — jo ja he llegit en els periòdics que el traspàs de serveis es farà de pressa i que nadarem en milions, i felicito la V. S. des d'ara...

El Sr. CONSELLER PRIMER: No ho deu haver llegit per cap manifestació meua.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però sí de persona que està per damunt de la V. S. i a la qual la V. S., *in corpore*, representa ara.

El Sr. PRESIDENT: Hi han aspectes que fugen del reglamentari.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo suposo que les declaracions que el senyor Macià fa, poden ésser discutides per tots els senyors Diputats i m'agradaria sentir l'opinió contrària.

El Sr. PRESIDENT: Però, en aquest cas, s'ha d'anunciar reglamentàriament la interpellació. La V. S. ha demanat la paraula per a referir-se a l'Institut contra l'Atur Forçós, i en la discussió fa treballar àdhuc la Presidència.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo agraeixo la limitació que m'imposa la Presidència, però no la necessito per a continuar.

Jo deia, concretament, que la meua pregunta plantejava un problema de discreció governamental i que, pocs o molts, els cabals de què Catalunya disposi s'han d'administrar ordenadament, i l'administració ordenada amb el control del Parlament exigeix que quan nosaltres hem dit: Hi han 5 milions, o 10 o 20 — tant de bo siguin més — per a Sanitat, o Beneficència o Obres Públiques, o per al que sigui, s'estudiï un pla, i quan aquest pla s'hagi estudiat es triï, per qui sigui, que no ha d'ésser forçosament el Parlament en ple, sinó pels organismes degudament constituïts, la selecció de les obres a realitzar, quan els cabals disponibles no bastin per a totes. Això és el que jo vinc a plantejar i considero que l'actuació de l'Institut contra l'Atur Forçós pot ésser una mena de sucursal per a burlar el control del Parlament, perquè és burlar el control del Parlament (*El senyor Espanya fa signes negatius.*) Senyor Espanya, encara que li sembla malament a la V. S., i més me'n sap a mi, és burlar el control del Parlament que, per exemple, es digui: ¿Es que a Catalunya, quins són els senyors Diputats de la Majoria que afirmen que a Catalunya només fa falta un Sanatori, si a Catalunya probablement n'hi manquen a dotzenes? Doncs si n'hi manquen dotzenes, ¿qui és el que em dona a mi la garantia de què aquest, un Projecte, un, res més que un, el de l'Institut contra l'Atur Forçós, és el més urgent i el més convenient per als interessos generals? Ningú.

(*Entra el senyor Conseller de Governació.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: El Departament de Sanitat, que respon davant del Parlament.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però, aleshores, senyor Conseller Primer, com que jo no tinc el dret, i a més estic en un prec, de molestar indefinidament la Cambra, i crec que ens acostem a les vacances parlamentàries.

El Sr. PRESIDENT: No hi ha vacances parlamentàries.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo anava, senyor President, a demanar que immediatament després de les vacances...

El Sr. PRESIDENT: No hi ha vacances parlamentàries, vegi que la Cambra té moltes ganes de treballar.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: M'equivoco i rectifico. Vol dir, que jo demano a tots els senyors Consellers, dels Departaments als quals corresponen els projectes que es van portar a l'Institut contra l'Atur Forçós, que vinguin aquí al Parlament, que és el que es desprèn ja de les paraules de la V. S., i se'ns expliqui en virtut de quins plans, de quins estudis de caràcter general, han escollit ells aquests projectes perquè siguin en ordre els primers, els que s'executin, i no ja amb els tràmits del Pressupost general, sinó amb els més ràpids de l'Institut contra l'Atur Forçós.

De manera, que jo, al senyor Conseller de Treball, li prego, en quant a Conseller d'Obres Públiques, que tingui la bondat d'admetre'm, per al dia que la Presidència cregui oportú, una pregunta sobre com s'està preparant tot el pla d'Obres públiques.

El Sr. PRESIDENT: Tal vegada haurà de demanar la V. S. una interpellació.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Bé, una interpellació que es pugui, simultàniament, dirigir al Conseller de Sanitat i Assistència Social, que en aquest cas, si no m'equivoco, és el mateix, i al senyor Conseller de Treball, en quant a Conseller d'Obres públiques, perquè tinguem ocasió de debatre en plena Cambra en virtut de quins plans s'ha fet la selecció d'aquells projectes que es portaren amb caràcter urgent per a executar amb cabals de l'Institut d'Atur Forçós.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Breus paraules per a contestar al senyor Vidal i Guardiola, perquè no hauria de fer més que repetir les que ja he dit abans.

Els projectes presentats, són projectes deguts a tècnics reconeguts, i el Projecte de Sanatori proposat allí, aquell projecte està estudiat i fou presentat pel Departament de Sanitat i Assistència Social, de manera que els tècnics de Sanitat ja hi han donat llur informe i la conformitat. D'altra manera no hauria pas estat el Comitè Executiu de l'Institut contra l'Atur Forçós, els que ens hauríem permès executar per un caprici nostre el Projecte de Sanatori. Aquest és un petit favor que ens vol fer el senyor Vidal i Guardiola, perquè ha de creure que nosaltres tenim també interès en fer les coses tan bé com sabem.

En quant a l'altra, nosaltres no defugim donar al Parlament totes les explicacions de la nostra gestió i, per tant, jo resto a la disposició del senyor Vidal i Guardiola, i de la Presidència, perquè, sempre que vulgui i quan vulguin, pugui donar totes les explicacions del meu Departament.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Gràcies.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Però jo li dic des d'ara que l'Institut contra l'Atur Forçós, que té el deure d'estudiar i

perquè jo no sé per què en aquests darrers anys s'ha creat una gran corrent per a pagar millor els mestres que ja s'ho mereixen, i no s'ha fet per a pagar millor la justícia, ja que així com els mestres se'ls ha fet passar d'aquell sou de 500 pessetes que era no fa molts anys el sou mínim del magisteri espanyol, fins a 10,000 pessetes que cobren els professors del Patronat de Primera ensenyança a Barcelona, tots aquests pàries de què jo parlava estan tan vexats i humiliats i mal pagats, com ho estaven vint anys enrera. I així no es pot seguir. Es precis pagar aquest personal, i pagar-lo bé, perquè no és decorós que un home sense vicis, un home que porti una vida arreglada com el comú de la gent, s'hagi de trobar essent magistrat i essent Jutge de Barcelona amb el fet de què se li hagi de practicar una operació quirúrgica i tingui d'anar a l'Hospital Clínic i recórrer a la caritat i esperar dels seus companys que facin al seu favor una subscricció.

Això no és manera d'administrar justícia, ni és possible d'esperar per aquest camí una bona administració de justícia. El personal que intervingui en l'administració de justícia se l'ha de pagar, i sobretot, i això sí que jo no sé si està en les nostres mans, però en les mans dels homes que tenen bona voluntat hi ha moltes coses que, aparentment, estan fora d'elles, s'ha de procurar que no continuï aquest règim, en virtut del qual un home que ho cobra tot, un secretari que té el seu aranzel, i en cada cas cobra per la tasca que fa, aquest home després pel seu lliure albir, que, moltes vegades, és el seu més arbitrari albir, pagui als altres, el reste del personal que intervé en l'administració de justícia. No; això no pot continuar, l'administració de justícia no és un servei. La justícia com fins ara s'ha considerat, no és un servei; a la justícia no se l'ha de pagar i no se l'ha de retribuir com es paga al metge i com es paga al farmacèutic pels serveis que presta; la justícia és una funció social que l'ha de pagar tota la societat, que ha de curar del pagament dels homes que l'administren. Mentre la justícia sigui considerada com un servei, mentre es basi en el «do ut des» mentre el que paga i el que rep, aquest «do ut des» enverina les relacions de l'administració de justícia d'una manera que és molt més crua encara que la que ens ha exposat el senyor Comorera.

Hi ha encara una altra raó que jo no sé si serà acceptada igualment per tots els membres d'aquesta Cambra, però que jo afirmo amb plena lleialtat, sense voler per això fer propaganda a favor d'una idea pròpia. Jo crec que estem en l'Administració de Justícia patint de la confusió que ha deixat aquella vella teoria dels tres poders, poder legislatiu, del poder judicial i del poder executiu. Aquests tres poders en el segle XVIII es varen afermar sobre la base d'un sistema legitimista, perquè per damunt d'ells hi havia una força d'emanació divina i una família que legitimament representava aquesta força i donava vida i vigoritzava els tres poders que d'ella treien tota la seva energia. Però aquest legitimisme és mort, i en la nostra societat aquest legitimisme ha desaparegut. Aquí tenim com ens hem passat prop d'un segle per reconstruir d'entre les ruïnes un poder le-

gislatiu; i ara ja sabem que el poder legislatiu és una funció de la sobirania popular; i d'aquells tres poders de l'antiga teoria del segle XVIII resta aquesta afirmació clara i categòrica del Parlament, com una representació de la sobirania nacional en la confecció de les Lleis. Però el poder executiu està en plena crisi, els homes estan encara debatint si és una simple emanació del poder parlamentari o és una cosa que té un vigor propi, i conseqüència d'això són aquestes crisis d'Alemanya i d'Itàlia i de Rússia, on sembla que el poder executiu vulgui reure les seves forces d'un misticisme de classe, d'un misticisme de partit, que no és altra cosa que una successió d'aquest legitimisme de les antigues teories monàrquiques. Però el que resta completament isolat, completament sol, completament després, és el poder judicial, que no és poder, que no se sap d'on emana la seva força, si és que es vol separar del poder legislatiu o del poder executiu.

Per això jo crec que hem d'anar valerosament, coratjosament, a treure les conseqüències d'això, a reconèixer que el poder judicial no és un poder, sinó una funció, que aquesta funció judicial ha d'emanar dels altres poders constituïts per l'Estat i que, per tant, tot allò que sigui separar, fer independent aquest poder judicial és destinar-lo a la seva putrefacció, com es podrien els múscles del cos si se separessin del sistema nerviós, d'on treuen la seva força i la seva vigoria. Del poder judicial nosaltres ens hem entretingut en fer-ne un organisme absolutament independent i dintre d'aquesta independència es consumeix, perquè no troba la renovació de la força que li pervindria i del contacte directe amb l'opinió pública.

Hem d'anar a què el poder judicial sigui com una simple emanació del poder de l'Estat i que tregui la seva força d'organització de l'Estat, que depengui de l'Estat, i el nostre treball haurà d'ésser en buscar no pas la independència de l'instrument, sinó de la seva funció.

Per això crec que avui està viciat l'organisme judicial, aquí i en altres països de fora d'aquí, de la incertitud de no saber d'on emana la seva força, que abans venia d'una virtut legitimista que ha desaparegut als nostres temps.

Heus ací, senyor Comorera, heus ací, senyors Diputats, d'on neix, a la meua manera de veure, tot el pla de reformes que haurem d'emprendre.

En primer terme cal recollir les manifestacions ja fetes: Crec que nosaltres hem d'organitzar decorosament la Justícia, que hem de destinar-hi més diners dels que hi destinem, que hem de pagar més bé els homes que administren, perquè aquest és el camí de la independència moral. I en segon terme, cal reorganitzar els cossos auxiliars de la Justícia i fer de tots aquests civilistes i criminalistes uns funcionaris de l'Estat, funcionaris amb els seus drets...

El Sr. COMORERA: Demano per parlar.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: ...funcionaris amb les seves possibilitats de jubilació i funcionaris amb la seva funció i responsabilitat pròpies, perquè així i solament així podrem esperar d'ells les coses que avui no ens poden donar.

Hem de tenir el coratge de fer que l'administració de justícia, en la seva organització, vingui relligada al Poder executiu, dimanant del Poder

legislatiu, i no deixar que en la seva independència visqui separat de l'opinió pública i que en aquesta independència i en aquesta separació de l'opinió pública es creïn motius de descrèdit, motius de desafecció del poble.

Hem de fer per manera que el Jutge respongui més a la tradició catalana del servei de l'Estat. Nosaltres no tenim aquest sentiment que hi ha en altres terres, del funcionari transhumant. Nosaltres tenim un sentiment del funcionari que és més propi a l'assentament, més adient amb la constitució d'una família. Nosaltres veuríem millor un Jutge instal·lat aquí amb tota la seva família, amb arrels al nostre país, amb la seva esposa i els seus fills a la nostra terra, el veuríem millor i el respectaríem més que si el veiem en una casa de dispeses, sempre amb la maleta preparada per estar a les resultes de l'escalafó. Nosaltres tenim un sentiment més familiar, més arrelat a les funcions que desempenyem i entre els vicis o corrupcions o desavantatges que podrien venir d'allò que ha volgut evitar la Llei orgànica del Poder judicial en fer que els Jutges vagin d'un lloc a l'altre i no estiguin molt de temps en un país, per tal de què no adquireixin contactes impurs, nosaltres creiem que els mals que d'això en poden esdevenir, comparats amb els altres, són inferior a les avantatges que pervindrien del coneixement i del contacte i de les arrels de família i de l'amistat perquè d'aquestes relacions els Jutges en treurien un fonament més humà que els que tenen avui per fer justícia.

Sobretot, donada aquesta teoria i aquesta manera de pensar, hauríem de vetllar per la independència de la funció i aquí sí que haurem de demanar, no una autoritat als homes públics, als homes polítics, no una austeritat, sinó unes garanties d'austeritat, en els nostres contactes amb els Jutges. Haurà d'esvair-se aquest ambient del qual en resulta una oposició ben perillosa per al que es troba en el lloc que jo ocupo, que tots els dies em veig assèjant per peticions d'uns i d'altres, invocant l'un que és del meu Partit, l'altre que és amic, l'altre que és de la meua terra, per a demanar-me que els Jutges dictin les sentències en un sentit que els afavoreixi particularment. I això no és pas una excepció, és un vici tan generalitzat que ve a ésser una bravada de l'opinió pública i contra d'aquesta bravada de l'opinió pública, els que tinguem coratge per a fer-ho, ens hem de mantenir en una posició esquerpa, perquè si algú ens parla d'aquestes coses, nosaltres no hem de respectar ni l'amistat ni la família ni els interessos de Partit, en el sentit de què per la nostra intervenció es vulgui tòrcer la funció de la Justícia.

Heus ací, senyor Comorera i senyors Diputats, la meua manera de pensar. Potser es digui que els meus plans són massa ambiciosos o que les meves idees s'aparten de la realitat, però jo dic que un home pràctic d'aquestes coses podria treure'n tot allò que humanament es pot fer des de la Conselleria de Justícia i Dret de la Generalitat de Catalunya per a millorar l'administració de la Justícia i treure-li aquesta mala anomenada que té. (*Molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial (Llei Municipal de Catalunya) referent a la Primera part del Projecte de Llei Municipal de Catalunya

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: Senyors Diputats: Ens trobàvem discutint l'article 15 en la darrera sessió que vàrem celebrar, i aquesta discussió fou interrompuda pel fet de l'hora avançada de la sessió. La discussió versava sobre l'acceptació d'una esmena presentada pels Diputats de la Majoria, esmena que havia estat acceptada per la Majoria dels Vocals de la Comissió. Aquesta esmena es referia a què s'elevava el tipus de població on s'havia d'aplicar el sistema de Comissions de Govern.

Deia l'article 15 que en els Municipis de poblacions fins a tres mil habitants exercirà la totalitat del Govern l'Ajuntament en ple, i creien els senyors Diputats que varen presentar aquella esmena, esmena que va ésser acceptada en la forma que he dit abans, de què el tipus de tres mil habitants havia d'eleva-se a deu mil habitants.

Les Minories, per la boca dels senyors Serra i Moret i Duran i Ventosa, es queixaven de què la Comissió hagués acceptat aquesta esmena, i es queixaven dient que no havia obrat la Comissió segons les normes tradicionals o acostumades en el Parlament. Ja vaig advertir, tant al senyor Duran i Ventosa com al senyor Serra i Moret, que aquestes queixes eren injustificades; que la Comissió s'havia dividit, que els Vocals del Partit d'Esquerra, que representaven a la Majoria dintre de la Comissió, havien diferit en la seva manera d'opinar i que s'havien reservat presentar un vot particular sobre la matèria. Per això, després d'una reunió tinguda per Diputats de la Majoria es va acordar aquesta esmena; i davant d'això el senyor Serra i Moret i el senyor Duran i Ventosa feien una suggerència per a arribar a punts de conciliació. Es queixaven dient que ells havien col·laborat de bona fe a la redacció d'aquest Projecte de Llei Municipal i que per consegüent ells veurien amb gust que aquesta coincidència que hi havia hagut en el si de la Comissió continués aquí en el saló de sessions, i presentaven una suggerència que creien que podia armonitzar els dos criteris, el criteri de la Majoria i el criteri de les Minories. Aquesta suggerència es referia a què es deixés l'opció a determinats Municipis inferiors a deu mil habitants perquè, en les condicions que es creguessin convenients, poguessin optar per acollir-se al sistema de Comissions de Govern. Jo, en la contestació que vaig tenir el gust de fer a les Minories, vaig dir que en principi hi estava d'acord, i en la reunió que avui ha tingut la Comissió hem discutit aquest punt de vista iniciat pel senyor Serra i Moret i acceptat pel senyor Duran i Ventosa. D'aquest punt de vista en podria sorgir una fórmula que jo exposaré aquí als senyors Diputats per veure si mereix la seva acceptació. Aquesta fórmula podria ésser que es deixés als Municipis de 5,000 a 10,000 habitants en la llibertat de prendre acords per a regir-se pel sistema de Comissió de Govern amb determinades condicions, que haurien d'ésser:

l'acord acceptat per la corporació, per les dues terceres parts dels Regidors de la corporació, i prèvia una informació pública del termini d'un mes. Si amb aquestes condicions l'Ajuntament volia adoptar el sistema de Comissió de Govern, el podria adoptar, però només en aquells tipus de població de 5,000 a 10,000 habitants. És l'únic que crec que podria acceptar la Majoria d'Esquerra Republicana representada en aquests bancs. Si aquesta fórmula, que obeeix a les suggerències que ens havien fet els senyors Serra i Moret i Duran i Ventosa, és acceptada per ells, crec que podríem avançar en la discussió de la Llei. Si no és així, jo renuncio, naturalment, a presentar aquesta fórmula que jo ara indicava, i mantindrem l'esmena en la seva integritat, tal com venia redactada, presentada pel senyor Tauler. De manera que jo demano a les Minories que ens diguin si estan conformes amb aquesta redacció de l'article en la forma que he indicat. La redacció podria ésser poc més o menys la següent: Després de l'art. 15, que diu «en els Municipis de població fins a 10,000 habitants, exercirà la totalitat del Govern l'Ajuntament en ple» es podria afegir: «amb tot, els Municipis de 5,000 a 10,000 habitants podran prendre l'acord de regir-se en Comissió de Govern mitjançant el vot favorable de dues terceres parts dels Consellers i prèvia una informació pública per un termini no menor de trenta dies.» Si aquesta fórmula és del gust de les Minories, crec que podríem arribar a una coincidència i podríem donar per aprovat aquest article sense altra discussió.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Molt breus paraules, per a contestar la suggerència del senyor Espanya. Encara que ni dintre de la nova Llei Municipal, i per les raons polítiques de les quals ja vàrem parlar en el dia anterior, em convenç la fórmula proposada pel senyor Espanya, i després de les llargues discussions que hem tingut en el si de la Comissió, no obstant, en el desig d'accelerar aquesta discussió i ja que no és possible que predomini completament el nostre criteri — que, com és molt natural, trobem més encertat —, malgrat tot el dit, nosaltres acceptem aquesta fórmula proposada pel senyor Espanya, si la Minoria socialista accepta també aquesta fórmula.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats; en els últims moments de la sessió anterior aquesta Minoria va presentar una esmena, en vistes del retrocés que havia fet la Comissió respecte al Projecte del Govern, ja que dintre de la Comissió s'havia arribat a una posició més avançada que el Projecte del Govern i la Comissió nova i el seu nou President, el senyor Espanya,...

El Sr. ESPANYA: No; no sóc el President, sóc un Vocal! (Rialles.)

El Sr. RUIZ I PONSETI: ...proposava un nou retrocés respecte al dictamen de la Comissió. Aquesta Minoria va proposar senzillament que es restablís el primitiu criteri del Govern; és a dir, aquest límit de 3,000 deixar-lo fixat a 5,000. Des-

prés d'això, avui s'ha parlat llargament d'aquest article dintre de la Comissió. El criteri que ara exposa el senyor Espanya és indubtablement un retrocés respecte al dictamen anterior de la Comissió. És evident que nosaltres no podem subscriure amb gust un retrocés; però com a mal menor i per les mateixes raons que indicava anteriorment el senyor Duran i Ventosa, veient que tenim la batalla perduda, pel nombre de vots de la Majoria, acceptem aquesta proposició.

El Sr. PRESIDENT: Em permetrà el senyor Ruiz i Ponseti? I l'esmena?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Rest a retirada. (S'aprova l'art. 15 del dictamen, d'acord amb la redacció següent:

«En els Municipis de població fins a 10,000 habitants, exercirà la totalitat del Govern, l'Ajuntaments en ple. Amb tot, els Municipis de 5,000 a 10,000 habitants podran prendre l'acord de regir-se per Comissió de Govern mitjançant el vot favorable de dues terceres parts dels Consellers i prèvia una informació pública per un espai no menor de trenta dies.»)

(S'entra en la discussió del capítol II, que fa referència a la Comissió de Govern. Es dona lectura a la següent esmena, presentada a l'art. 16 del dictamen:

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar al Parlament la següent esmena a l'article 16 del dictamen sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.

Article 16.

«La xifra de 3,000 habitants quedarà substituïda per la de 10,000.»

Palau del Parlament, 4 d'agost del 1933. — Joan Tauler, Soler i Pla, Soler i Bru i Miquel Guinart.»)

El Sr. ESPANYA: Aquesta esmena queda acceptada, perquè precisament és obligada després de l'acceptació del tipus de 10,000 habitants.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'article?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Tal vegada convindria aclarir, perquè aleshores aquest article amb aquesta esmena diria «tots els Municipis de 10,000 habitants tindran una Comissió de Govern...». Caldria afegir-hi: «Els superiors a 10,000 habitants o els inferiors que estiguin en el cas de l'article anterior».

El Sr. ESPANYA: Potser l'esmena que hem dit abans, valdria més en lloc de posar-la a l'article 15 posar-la en el 16.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: A mi em sembla que quedaria clar dient: «Tot Municipi de més de 10,000 habitants o els de població inferior que estiguin en el cas de l'article anterior, tindran una Comissió de Govern... etc.»

(S'aprova l'art. 16, d'acord amb la redacció següent:

«Tots els Municipis de més de 10,000 habitants, o en els de població inferior que estiguin en el cas de l'article anterior, tindran una Comissió de Govern, per a regir i administrar el Municipi,

la qual serà elegida d'entre els Consellers en l'acte de la constitució de l'Ajuntament.»)

(*Es dona lectura a l'esmena següent, presentada a l'art. 17 del dictamen:*

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar al Parlament de Catalunya la següent esmena a l'art. 17 del dictamen sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.»

Article 17.

«Queden suprimides les paraules «per dos Consellers Regidors en els Municipis de 3,000 a 5,000 habitants»... «en els Municipis de 5,000 habitants.»

Palau del Parlament, 4 d'agost del 1933. — Joan Tauler, Soler i Pla, Soler i Bru i Miquel Guinart.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ESPANYA: Aquest article 17 ha de modificar-se consegüentment a allò que hem acordat abans. Ha de dir: «La Comissió de Govern estarà formada, a més del Batlle-President, per quatre Consellers Regidors en els Municipis de més de 10,000 habitants i per vuit Consellers Regidors en la ciutat de Barcelona i per quatre Consellers Regidors en els Municipis de 5,000 a 10,000 habitants.»

El Sr. PRESIDENT: Em permetran un aclariment per a ordenar la discussió, ja que d'altra manera no ens entendriem. Aquí hi ha una esmena — que és l'únic procediment per arribar realment a portar la discussió, com realment vol dir la paraula esmena —; hi ha una esmena a l'article 17 que diu «queden suprimides les paraules "per dos Consellers Regidors en els Municipis de 3,000 a 5,000 habitants"»...

El Sr. ESPANYA: D'acord en això.

El Sr. PRESIDENT: I després, en l'article, es diu: «per quatre Consellers Regidors en els Municipis de més de 5,000 habitants». Ara té la paraula la Comissió.

El Sr. ESPANYA: Hem quedat d'acord en què hi pot haver una Comissió de Govern en els Ajuntaments de més de 5,000 habitants; per consegüent, si són més de 5,000 habitants està bé com està redactat l'article. Només s'haurien de suprimir les paraules «per dos Consellers Regidors en els Municipis de 3,000 a 5,000 habitants».

(*S'aprova l'article 17 d'acord amb la redacció següent:*

«La Comissió de Govern estarà formada, a més del Batlle-President, per quatre Consellers Regidors en els Municipis de més de 5,000 habitants i per vuit Consellers Regidors en la ciutat de Barcelona.»

Es dona lectura a l'esmena següent, presentada a l'article 18 del dictamen:

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar la següent esmena a l'art. 18 del dictamen sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.

L'art. 18 quedarà redactat així:

«En l'acte de la constitució de les Corporacions municipals de població superior a 10,000 habitants, els Consellers eligiran primer el Batlle, que serà President de l'Ajuntament i de la Comissió de Govern i després els Consellers Regidors.

El restant quedarà igual.»

Palau del Parlament, 4 d'agost del 1933. — Joan Tauler, Soler i Pla, Soler i Bru i Miquel Guinart.»

El Sr. PRESIDENT: La Comissió té la paraula.

El Sr. ESPANYA: Els Vocals representants d'Esquerra Republicana que formen part d'aquesta Comissió accepten l'esmena aquesta que representa la supressió del President de l'Assemblea.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Senyors Diputats: Anem a entrar en la segona de les qüestions respecte de les quals s'havia marcat una discrepància entre la Majoria d'Esquerra Republicana i les Minories d'aquest Parlament. Com saben els senyors Diputats, en la immensa majoria de les qüestions que ha suscitat aquest Projecte de Llei Municipal havit estat possible després de mútues transaccions arribar a un acord. Nosaltres creïem que també s'havia pogut arribar a un acord en aquest punt cabdal de la presidència de l'assemblea municipal. Desgraciadament, després hem vist que un sector important de la Cambra, tant important que constitueix la Majoria, no accepta aquest criteri que transaccionalment s'havia arribat en el si de la Comissió. És que es tracta d'una qüestió accidental, d'una qüestió de poca importància, de cap transcendència i, per consegüent, que seria molt fàcil que arribéssim a un acord entre uns i altres sectors d'aquesta Cambra? Jo crec que la Majoria en reunir-se particularment sense poder escoltar les veus dels representants de les Minories, com és lògic perquè era una reunió particular d'ella, no es va captenir prou de la importància que es planteja en aquesta qüestió i que sembla reduïda només al fet d'anar a nomenar un personatge més dintre de l'Administració municipal dels pobles. No és això. És que aquest naixement d'aquesta nova institució que reconeixem que no va tenir el seu origen en el dictamen de la Comissió Assessora, que tampoc no el va tenir en el Projecte de Llei presentat pels senyors Consellers de Governació i de Justícia i Dret, sinó que va venir per una suggerència dintre de la Comissió, té una importància molt més gran que la de crear un càrrec més en l'Administració municipal. És una conseqüència lògica, indeclinable, de tot el nou sistema a què obeeix la nostra organització municipal que en aquest Projecte ve a determinar. Podríem dir si apelléssim a aquest ordre diguem-ne doctrinal o general, que en tots els països on s'ha organitzat l'Administració municipal a base de la constitució d'un Govern i d'unes assemblees generals que constitueixen l'Ajuntament, hi existeixen aquests Presidents de l'assemblea. Podríem examinar una a una totes les legislacions de tot el món i en totes s'hi trobarà que on hi ha un Govern responsable i una assemblea deliberant, no és lògic i, per consegüent, no s'ha volgut fer que la Presidència de l'assemblea anés a càrrec d'aquells mateixos que exerciren les funcions de Govern. Per això en totes les organitzacions municipals d'Europa i d'Amèrica (que obeeixen a aquest sistema, en totes elles hi ha un President de l'assemblea deliberant que per aquesta iniciativa exposada aquí i per aquestes raons que he dit abans ha refusat la Majoria d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Però jo no vull fer, senyors Diputats, aquest simple argument de què a tot arreu del món fan

les coses d'una manera determinada. S'ha dit alguna vegada a tot arreu es farà així i entenem que aquí s'ha de fer d'una altra manera. Si hi hagués una raó, el que a tot arreu del món es fes d'una manera determinada, no em pesaria l'argument, perquè aquí adoptéssim una solució diferent; però ultra de què ja pesa una mica que en els països que porten llargs hàbits d'organització municipal hagin adoptat aquest sistema, és que si penetrem en la medula mateixa d'aquest nou sistema, es comprendrà com és una institució necessària i indeclinable, la de la Presidència de l'Assemblea. ¿Com estaven constituïts abans els Ajuntaments, com funcionen en el dia d'avui les administracions municipals en l'Estat espanyol? Doncs funcionen tenint tot el Govern i tota la responsabilitat de la gestió municipal l'Ajuntament en ple i l'Alcalde no és més que l'executor simple dels acords de l'Ajuntament i és el delegat d'unes altres funcions de té l'Estat. Però l'Alcalde no és qui porta l'administració municipal, no és el qui resol tots els problemes de l'administració municipal, subjectes a les resolucions de l'Ajuntament, sinó que és l'Ajuntament mateix el qui té la responsabilitat directa d'aquests mateixos acords que ell pren i és un altre simplement el que ha d'executar. Però en aquest Projecte de Llei s'adopta un altre sistema que és el sistema que podríem dir-ne l'aplicació del sistema parlamentari a la vida municipal; sistema parlamentari a la vida municipal que consisteix en què hi hagi una determinada persona que exerceix d'una manera directa el govern, i pel mateix que exerceix aquest govern ha de tenir una responsabilitat. I aquesta responsabilitat, davant de qui la té? Perquè el criteri d'aquesta nova Llei és un criteri sincerament autonomista, no en respon davant d'unes autoritats de la Generalitat, i molt menys, davant unes autoritats de l'Estat, sinó que en respon simplement davant de l'Ajuntament mateix que actua com a parlament municipal per a anar-li a marcar les directrius, que és el que es fa en tots els parlaments, i per a anar-li a exigir les responsabilitats en el cas que es separi de les mateixes normes que el Parlament municipal li hagi donat.

Doncs ara bé; en funcionar l'Ajuntament d'aquesta forma, a manera de parlament, ¿és que és lògic que aquell que presideix el govern mateix sigui aquell que hagi de presidir les funcions d'aquella Assemblea deliberant, que ha de fiscalitzar els seus propis actes? ¿Es que fóra lògic que aquí, en aquest Parlament, per respecte que ens mereixi el President de la Generalitat o el Conseller Primer que actua com a delegat del President de la Generalitat, és que fóra lògic que aquests ocupessin aquest siat i vinguessin aquí a presidir les deliberacions d'aquest Parlament, que té com a una de les seves missions la fiscalització dels seus actes? Lògicament aquí es va adoptar aquest sistema; des del moment que existeix un Parlament es va acordar que hi hagués una Mesa i un President. Doncs, si aquest sistema que és el que s'ha acceptat en totes les assemblees polítiques del món, un cop en l'organització municipal s'adopta un sistema anàleg a aquest, no és més lògic que en lloc d'ésser el President, l'Alcalde, el

Batlle, que en direm ara, el que hagi de presidir aquesta Assemblea, és designi lliurement un altre que sigui el que dirigeixi les discussions, les deliberacions, les votacions, d'aquesta mateixa Assemblea? Dintre d'un criteri lògic és evident que és necessari que hi hagi algú que tingui aquesta garantia i que ofereixi aquesta màxima responsabilitat per a tots els individus de l'Ajuntament.

No obeeix a altra cosa aquesta iniciativa. Per què es refusa? Perquè es vol perpetuar aquesta rutina segons la qual fins ara ha estat sempre els Batlles els qui han presidit les sessions de l'Ajuntament i que per això indefinidament també els Batlles hauran de seguir essent els que presideixen les sessions del Parlament? Hi ha una raó cabdal, hi ha algun motiu que no sigui el d'aquesta rodera per la qual hem anat caminant anys i anys d'ençà que la Llei Municipal espanyola existia i perquè ens trobem dintre d'aquesta rodera i no ens sentim amb prou forces per a sortir-nos de la mateixa; ¿hi ha alguna raó cabdal perquè la Cambra no accepti una solució que no té res de particular, sinó que el mateix Ajuntament designi a aquell que ofereixi el màxim de garanties perquè presideixi les seves deliberacions? En totes les raons que s'han alegat en contra d'aquesta iniciativa, jo no n'he sabut trobar més que una, que francament, m'ha fet molt poc pes. Diuen: ¿Per què cal anar a crear un càrrec que pot venir a suposar una despesa major dintre de l'administració municipal? Però, per què? ¿Per quina raó és que hem de suposar que la creació d'un càrrec de President d'una Assemblea, d'una Assemblea que a la immensa majoria dels Ajuntaments de Catalunya es reunirà tres o quatre vegades a l'any, que potser a l'Ajuntament de Barcelona es reuneixi set o vuit vegades a l'any; per quina raó hem de suposar que aquest President d'aquesta Assemblea ha d'ocasionar unes despeses de representació que puguin venir a ésser tant importants que compensin els avantatges que hem de tenir en canvi amb aquesta major garantia d'imparcialitat que ha de tenir el que presideixi les deliberacions de l'Ajuntament?

Aquí s'ha dit — prenent la cosa una mica a broma — que això quedarà reduït a un automòbil més. Però, per què? ¿Tant mal concepte teniu del qui han de constituir les administracions municipals per al futur, en virtut d'aquesta nova Llei en la qual els Diputats que prenem part en la seva discussió i en la seva elaboració, tots els Diputats que la votaran, hi posaran totes les seves energies, tots els seus optimismes, tota la seva bona fe, aquesta Llei que hem de suposar que haurà d'ésser presa pel poble de Catalunya com un dels remeis als mals dissortadament massa grans que tenen a vegades les administracions municipals, i hem d'anar a creure que tot això ha de dependre d'anar a fer unes despeses més de representació d'un President. Si fos aquest el motiu, poseu-hi un article en la forma que vulgueu, poseu-hi totes les garanties de què els Presidents no tindran mai dret a despeses de representació, que al cap i la fi les seves funcions ja seran prou altes per a poder ésser honorífiques. Que el President no serà més que un entre tots, un «inter

pares», un entre tots els altres, un d'entre tots que mereix la confiança de tots per a guiar-los, per a orientar-los en les seves deliberacions. Si algun càrrec honorífic pot haver-hi, és precisament el càrrec de President d'Assemblea.

Es dirà potser també que en una Assamblea petita potser no hi ha gaire necessitat de què hi hagi un President. Però per pocs que siguin — i això inclús es veu en les deliberacions d'una comissió qualsevol, en la qual si no hi ha algú que presideixi, les coses van molt malament — hi ha d'haver necessàriament algú que guiï, algú que mantingui el dret de tots, algú que mantingui sobre tots el dret sagrat i que moltes vegades s'oblida, de no perdre el temps. ¿Aquest dret, qui el defensarà més bé, l'Alcalde que és un interessat en què ara es perdi, ara no es perdi el temps, segons les conveniències de la defensa de la seva pròpia gestió, o aquest Regidor que hagi estat elegit per tots els seus companys per a donar una garantia d'imparcialitat a les seves deliberacions?

Jo desitjaria que aquestes raons haguessin fet alguna impressió en l'ànim dels senyors Diputats que tenen la bondat d'escoltar-me i si troben que hi ha una manera de solucionar-ho, nosaltres els hi agrairem, puix mantindríem l'esperit mateix dintre del qual es mou tota la redacció d'aquest Projecte de Llei Municipal. La supressió d'aquest simple personatge de President de l'assemblea, no serà la supressió d'un més; el que serà és la desnaturalització del sistema, perquè aleshores, evidentment, pesará per sempre més en les deliberacions dels Ajuntaments futurs aquesta figura del Batlle al qual s'han volgut treure tantes atribucions en l'ordre moral, no en l'ordre legal, en mèrits d'aquest Projecte de Llei. I res més.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ESPANYA: Jo cedeixo la paraula al senyor Serra i Moret, perquè podent contestar a les dues Minories a la vegada potser es simplificarà la discussió.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Molt breument, per a recolzar les manifestacions que acaba de fer el senyor Duran i Ventosa, molt eloqüents i molt completes. Però potser poden ampliar-se encara, i em permetrà el senyor Duran i Ventosa que sense esmenar res de tot el que ha dit, molt encertat en aquest cas, jo vulgui encara remarcar més la importància que té el President d'assemblea en el cas que preveu l'art. 31 de la Llei Municipal que nosaltres presentem, que és el de poder elegir un Batlle o un Alcalde que no formi part del Consell municipal. En aquest cas el President de l'Assemblea és indispensable. L'Alcalde és purament un Gestor, un en el qual dipositen la confiança els Consellers municipals i que se'l busca fora del Consistori, ja que sigui perquè no es posin d'acord respecte a la designació d'una persona, ja perquè es consideri una persona de competència i tècnica en matèria municipal. I aleshores fins i tot des d'un punt de vista democràtic resulta anormal i fins m'atreviria a dir antidemocràtic que

presideixi l'assemblea del consistori una persona de fora del consistori, en la qual s'han delegat uns poders i a la qual se l'ha fet gerent de l'Administració municipal, però mai disposadora de les deliberacions del consistori.

Tinguin en compte els amics de la Majoria que, com ha dit aquí el senyor Duran i Ventosa, no és una cosa de pura fórmula la que nosaltres presentem; és una cosa de substància doctrinal i fins de gran transcendència pràctica. Les deliberacions de l'assemblea municipal han d'ésser lliures per a poder, en tot moment, fiscalitzar l'obra de l'Alcalde o del Consell de Govern, i no és just que presideixin aquestes deliberacions aquells que estan subjectes a la censura i a la crítica dels components del Consell municipal.

Per tant, si molt remarcable és l'interès que té la persona del President davant de la de l'Alcalde, ho és molt més en el cas que jo dic i que no crec que hagi dit el senyor Duran i Ventosa, quan el consistori cregui oportú nomenar una persona de fora de l'Ajuntament. En aquest cas és indispensable la presència d'un President d'Assemblea.

Jo prego als companys de la Majoria que es fixin bé en la importància que això té, i fins m'atreveixo a dir que si s'aproves — cosa que no espero — aquesta esmena que hi ha presentada, nosaltres sostindrem amb el vot particular la integritat de l'art. 18 tal com ve redactat.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: Jo lamento, senyors Diputats, que ni el senyor Duran i Ventosa ni el senyor Serra i Moret hagin pogut convèncer a la majoria de la Comissió perquè acceptés el seu criteri.

Mantenim aquesta esmena presentada pel senyor Tauler perquè la creiem indispensable per al bon funcionament de l'Ajuntament. I m'explicaré.

El senyor Duran i Ventosa ens parlava de què aquest sistema de President d'Assemblea existeix a tot arreu del món, i jo he de dir al senyor Duran i Ventosa, que existeix en algunes parts, però no en tot el món; que naturalment hi han diverses formes de constitució d'Ajuntaments, i que en alguns casos hi ha el President d'Assemblea a què es refereix el Projecte quan es parla d'Ajuntaments que tenen Comissió de Govern, però hi han molts països en el món on no existeix. Però és que, a més, nosaltres no solament perquè hi han molts països en el món en què no existeix no l'acceptem, sinó perquè nosaltres estimem que l'Ajuntament no deu convertir-se en un Parlament. L'Ajuntament podrà tenir la forma aquesta de sistema de Govern que hem instituït en l'art. 16, però hem d'evitar que es converteixi en un Parlament, perquè per a convertir-se en un Parlament li manquen moltes coses; li manca nombre de Regidors, li manca en fi, àdhuc, competència sobre coses que crec que no haurien d'anar precisament a coneixement dels Regidors en la forma que es voldria ara.

Crec que cal simplificar l'Administració municipal, i que instituir un President de l'Assemblea és precisament pertorbar la vida municipal, perquè aquesta fórmula de divisió de poder entre una Co-

missió de Govern i un Ajuntament que fiscalitza, en el fons està bé, però això no vol dir que precisament perquè existeix aquesta divisió de poders s'hagi d'instituir un President d'Assemblea. L'essencial és que hi hagi un article en la Llei Municipal, que digui que en l'Assemblea l'Ajuntament sigui el sobirà. Podent-se destituir el Batlle no hi ha cap temença que aquest pugui abusar de les seves facultats, de manera que s'ha de buscar una fórmula de divisió de poder, però simplificant l'Administració. Creiem que això existeix en la vida pràctica; en les societats anònimes hi ha un Consell d'Administració, i el mateix President del Consell d'Administració és el President de l'Assemblea d'Accionistes.

El Sr. DURAN I VENTOSA: No digui disbarats; hi ha el Gerent! (*El senyor Vallès i Pujals diu uns mots que no se senten clarament.*)

El Sr. ESPANYA: Moltes vegades, generalment. De manera que nosaltres creiem que cal partir del punt de vista de simplificar la vida municipal i evitar tota classe de confusions, i sota aquest punt de vista jo citava aquest exemple, perquè això succeeix moltes vegades, i tant el senyor Duran i Ventosa com el senyor Vallès i Pujals hauran vist moltes vegades l'actuació de Consells d'Administració i de Societats Anònimes en què una mateixa persona presideix el Consell d'Administració i l'Assemblea d'Accionistes. Però des del moment que l'Ajuntament pot destituir el Batlle, no necessita pas aquella garantia d'imparcialitat a què es feia referència; ¿què més garantia d'imparcialitat que la qui s'assegui com a President d'un Ajuntament, pugui ésser destituït en qualsevol moment per l'Assemblea? De manera que des del moment que depèn el seu càrrec de la voluntat de la Majoria, crec que tenim una garantia d'imparcialitat absoluta.

Però és que, com dic, evitem confusions i duplicitat, sobretot d'autoritats; perquè o el President d'Assemblea seria una figura decorativa que actuaria d'acord amb allò que el Batlle volgués, o seria un element que podria estar en disputa constant amb el Batlle, i això portaria una confusió enorme a la vida municipal, perquè aquest President, en moments determinats, podria suspendre l'actuació de l'Assemblea i fins podria evitar que es reunissin els Ajuntaments en moments en què s'haurien de reunir, en què el Batlle ho volgués; podria àdhuc, en pobles petits, ésser una complicació enorme, perquè es creuria amb més facultats que el Batlle des del moment que diria: Jo mano més que el Batlle, perquè si jo no reuneixo l'Ajuntament, el Batlle no és res. I a més, augmentaria les despeses del Pressupost, perquè això que deia el senyor Duran i Ventosa, és molt senzill: fem que hi hagi un article a la Llei Municipal dient que no puguin haver-hi despeses de cap mena destinades al càrrec aquell. Però aleshores passaria que els pobres no podrien ésser Presidents d'Assemblea...

Diverses VEUS de la Minoria de Lliga Catalana: Sí, sí!

El Sr. ESPANYA: ...perquè naturalment obliga a determinades funcions, i ens trobaríem que mentre els Regidors tenen dret a certes retribucions on hi ha Consell de Govern, el President d'Assemblea no en tindria.

Per tots aquests motius és perquè creiem que no cal venir amb aquesta innovació, que seria una veri-

table pertorbació. No creiem que estigui preparada l'opinió de molts pobles perquè al costa: del Batlle hi hagi una segona autoritat que sigui el President de l'Assemblea. En lloc de simplificar la vida municipal, la pertorbaríem, la complicaríem, i com que hem de fer una Llei Municipal que sigui ben rebuda per tota l'opinió, que faciliti a més la bona gestió municipal sense complicacions de cap mena, és pel que creiem que aquesta institució de President d'Assemblea, que seria nova a Catalunya i a Espanya, cal suprimir-la, i preferim nosaltres el sistema que s'institueix en l'esmena del senyor Tauler o sigui, que el Batlle és el President de l'Ajuntament, tal com ve fent-se fins avui.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa, per a rectificar.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Jo deploro el moment, perquè realment hi ha moments en els quals hom es diu: ¿Què anirem a convèncer, si davant de les nostres raons, de les que s'han exposat, es respon amb aquesta manca de raons com ho fa el senyor Espanya? Confesso que em sento impotent per poder anar a portar a l'ànim del senyor Espanya el convenciment que tenim raó, i subratllo a l'ànim del senyor Espanya, perquè jo, la veritat, ja comprenc que el senyor Espanya parlarà en nom de la Majoria, i la Majoria votarà el que digui el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: No; jo interpreto l'opinió de la Majoria.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Però jo sé d'alguns Diputats de la Majoria que no estan d'acord amb la vostra opinió.

El Sr. ESPANYA: I algun de la Minoria vostra tampoc amb la que expresseu.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Però em quedarà la reserva mental que hi haurà alguns Diputats de la Majoria que pensaran com nosaltres.

El Sr. PRESIDENT: (*Toca la campaneta.*) El President posa ordre en les deliberacions. Segueixi el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Una demostració autèntica de la necessitat que hi ha que hi hagi Presidència.

Una de les raons que ha donat el senyor Espanya precisament és una de les raons clavades que demostra la necessitat d'aquesta Presidència. Diu: Avui hi ha una garantia perquè en aquesta nova Llei Municipal es proposa que els Ajuntaments puguin destituir els Alcaldes. Efectivament, i per consegüent, és un cas que és molt possible que es trobi, que es presenti a l'Ajuntament un vot de censura que comporti la destitució del Batlle i dels individus de la Comissió de Govern. ¿Es que creu el senyor Espanya, és que es creuen els senyors Diputats, que el més lògic per a evitar aquest «conflicte enorme» que ell tem que succeiria si es creava la Presidència de l'assemblea municipal, que el lògic és que aquells senyors contra els quals hi ha un vot de censura siguin els que presideixin les deliberacions d'aquell Consell que ha de deliberar sobre aquest vot de censura? Posin-se la mà al pit els senyors Diputats i diguin si seria lògic que en aquells moments en què es presenta la petició de destitució del Batlle i dels seus companys de la Comissió de Govern, presidís sin aquella sessió els mateixos acusats.

El Sr. FABREGA: No l'han de presidir. S'han de retirar i ha de presidir el Regidor que li toqui per nombre de vots.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Evidentment, la qual cosa vol dir que ha d'haver-hi Presidència.

El Sr. ESPANYA: I si es presenta un vot de censura al President de l'assemblea, qui presideix?

El Sr. DURAN I VENTOSA: El Vice-president, però com que no hi ha Vice-president...

El Sr. ESPANYA: Us trobeu amb el mateix; sempre heu d'anar a un automatisme.

El Sr. DURAN I VENTOSA: La raó que ha donat el senyor Espanya, que si se salvava allò de les despeses de representació, el que fos pobre no podria presidir, em sembla que és una raó que no l'ha pesada prou el senyor Espanya, perquè fins al dia d'avui, tants d'agost del 1931, tots els Batlles d'Espanya, excepció feta de comptadíssims de grans poblacions, no cobren res per a fer de quelcom més que de President d'una assemblea, per a fer de Batlle dels respectius Ajuntaments; no cobren res, ni pobres ni rics, no tenen dret a cobrar res.

Els Srs. MESTRES I FARRERES I DURAN: Una equivocació!

El Sr. DURAN I VENTOSA: Oh!, una equivocació, però parlem d'un fet.

El Sr. FARRERES I DURAN: Un fet lamentable.

El Sr. DURAN I VENTOSA: ¿Es que un pobre no pot, per consegüent, passar unes quantes hores presidint una assemblea i dirigint les deliberacions d'una assemblea si no té aquest automòbil a què feia referència el senyor Espanya? Aquesta raó em sembla que no pot pesar en l'ànim de ningú.

Jo l'única cosa que dintre de les argumentacions que m'han semblat sempre bastant artificials, que s'han fet sobre això; l'única cosa que m'ha pesat una mica, no de les que s'han donat aquí, de les que s'han dit a la Comissió, era la que potser en una corporació composta d'un nombre molt reduït de persones, podria succeir que hi haguessin massa càrrecs a repartir entre totes, i que des del moment que ha d'haver-hi un Batlle i una Comissió de Govern, si, a més, es nomena un President i un Vice-president, potser sí que això pugui fer una certa impressió en algú. Però creurà també la Majoria que aquesta argumentació també és aplicable a una corporació com l'Ajuntament de Barcelona? Perquè ella diu: És que no ha d'ésser un Parlament. No ho ha d'ésser; ¿però no ho és? ¿L'Ajuntament de Barcelona no és pròpiament un Parlament?; ho ha estat sempre, que durant els anys i anys, en els temps de l'antic règim i en l'actual, ara no tant, però l'Ajuntament de Barcelona era la vertadera Cambra baixa de Catalunya, era el vertader Parlament de Catalunya, era l'únic desvaporitzador de tots els anhels polítics de Catalunya, era un vertader Parlament. Per consegüent, Parlament que ja té el nombre de quaranta Regidors, Consellers se'n dirà d'aquí endavant, no creieu que fóra molt lògic que tingués un President que pogués dirigir millor aquestes deliberacions?

Indicava el senyor Serra i Moret, afegint un argument que jo confesso que m'havia oblidat i que jo li agraeixo que hagi exposat, que es podia donar el cas de què en l'Ajuntament de Barcelona com en altres Ajuntaments d'importància s'elegís per Batlle una persona que no formés part de l'A-

juntament. Potser no serà molt freqüent això i potser no s'esdevindrà. Però cas de què succeís, realment no sembla lògic que un Ajuntament de quaranta Regidors hagi sempre d'ésser presidit per un Batlle que formi part d'aquests Regidors? Per aquests casos procediria, més clar encara, que es permetés, almenys, si no es creu amb caràcter obligatori, però sí que es permetés, almenys, a aquests Ajuntaments que poguessin designar el seu President, i d'aquesta manera, senyor Espanya i senyors Diputats, d'aquesta manera és com podríem anar a crear aquest esperit d'educació que el senyor Espanya trobava a manca, quan ens deia que l'opinió catalana no està preparada encara per aquestes coses.

Però, jo crec, que és molt difícil de parlar de quan l'opinió està preparada o no, per a reformes d'aquesta naturalesa; i si anem a consultar a molts dels Ajuntaments allunyats de la vida activa i política, veurem com topen amb aquest esperit rutinari que tenen tots els homes dintre, i que, a vegades, encara tenen més els que contínuament tenen a la boca les paraules revolucionàries, però que, en definitiva, no són més que uns rutinaris perfectes. Però si es permet això a l'Ajuntament de Barcelona o a altres Ajuntaments d'una determinada importància, indubtablement tots els altres Ajuntaments voldrien aquest mateix sistema i caldria separar per a totes les pràctiques municipals, les funcions pròpies del Batlle, que han d'ésser executives i rectores del conjunt de l'administració municipal, d'aquestes altres funcions apart, de les directores de les deliberacions del Parlament municipal.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Serra i Moret té la paraula.

El Sr. SERRA I MORET: Jo m'atreveixo a suggerir a la Presidència que, donant per acceptada per la Majoria de la Comissió l'esmena que s'està discutint i sostenint nosaltres com a vot particular l'article 18 en la seva integritat, tal vegada fóra convenient que el debat girés a l'entorn del vot particular. Ja es fa així de fet, però convidria que quan s'arribi a les conclusions, sigui, en tot cas, el vot particular, el que sigui acceptat o rebutjat, perquè l'esmena resti implícitament rebutjada o aprovada. I només a títol del que diem, ens permetrem dir quatre paraules.

El Sr. PRESIDENT: Tingui en compte el senyor Serra i Moret l'hora avançada, per als efectes de la seva intervenció, perquè si ha d'ésser extens el seu discurs, tal vegada fóra convenient ajornar la seva intervenció per a la sessió de demà.

El Sr. SERRA I MORET: Seré molt breu. L'esmena ha estat acceptada i en aquestes condicions l'article ha quedat convertit en vot particular. El senyor Duran i Ventosa ha defensat brillantment la nostra opinió respecte aquesta matèria; i així, poques coses podríem afegir, però ens agradaria que no es tanqués aquest debat sense que contestéssim algunes manifestacions per part nostra, molt poques, però que considerem de molta importància.

La distribució de càrrecs en un sistema demo-

plantejar i portar a terme, quant més aviat millor — i nosaltres ja ens donem compte que malgrat la nostra voluntat triguem en portar-ho a cap — tirarà endavant tots els projectes si el Ple de l'Institut així ho aprova.

Els interessos de la Vall d'Aran i la riquesa turística Catalana

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Senyors Diputats: Fa pocs dies ha sortit al *Butlletí de la Generalitat*, un Decret cridant a informació pública amb referència a unes peticions que ha fet l'Ajuntament de Queralps reivindicant els seus drets sobre la Vall de Núria. L'Ajuntament de Queralps ha presentat, segons tinc entès, a la Generalitat uns projectes d'urbanització de la Vall de Núria, els quals es troben interferits per una concessió administrativa que havia obtingut la Mitra de la Seu d'Urgell, si no recordo malament, l'any 1922, però que no es portà a efecte fins als temps feliços de la Dictadura, fins a l'any 1924. La Mitra de la Seu, d'una manera subreptícia, pogué subtraure el domini de l'Ajuntament de Queralps una part dels terrenys que li pertanyien de la Vall de Núria, i obtingué, amb el consentiment més o menys forçat d'aquell Ajuntament, una concessió administrativa que l'autoritzava per una determinada zona, per a poder disposar-ne mitjançant unes certes obligacions que no ha complert.

Tots sabem, senyors Diputats, que la pietat cristiana sortosament havia descobert tots els llocs estratègics de Catalunya, i que tot el pintoresc, tot l'estimable, tot el que Catalunya té d'atractiu, havia estat absorbit o més o menys monopolitzat per l'Església, i, entre altres casos d'interès, la Vall de Núria estigué supeditada també a l'Església catòlica. No és que jo m'oposi als drets que allí pugui tenir la Mitra de la Seu, perquè en realitat no tenim res a discutir-li en el que fa referència al seu dret en les pràctiques religioses que cregui oportunes. A allò que si ens oposem, i hem d'oposar-nos-hi, és a què, mitjançant aquestes pràctiques religioses, s'estableixin indústries i monopolis que són en perjudici dels pobles respectius, com passa a Montserrat i a la Vall de Núria, i creiem que el Parlament i el Govern de Catalunya han d'estar al costat d'aquests Ajuntaments que reivindiquin llurs drets i llur sobirania sobre els terrenys que els són propis.

En aques cas, però, jo desitjaria, ja que hi ha oberta una informació pública, i aquí hi han senyors Conseller de Justícia i d'Economia, a tots els quals interessa aquest problema, que servís aquesta informació pública, per a sentar un principi, si fos possible, d'ordre general. La Vall de Núria, com Montserrat i altres llocs estratègics i atractius de Catalunya, tampoc no pot estar subjecte a un Ajuntament, que amb tota la bona voluntat moltes vegades potser no tindria les possibilitats ni els elements necessaris per a poder estudiar els projectes amb aquella magnitud i dintre d'un pla i d'un quadre general que puguin fer-los interessants per a una de les possibilitats de

riquesa de Catalunya més estimables, com és el turisme.

Avui dia la gent no és com anys enrera, que es movia únicament per aquells fins de devoció; avui la gent fa turisme, en fan els estrangers i en fan els de casa nostra, i modernament, i sobre tots després de la República, que els treballadors tenen vacances obligatòries, gràcies al nostre Codi de Treball promulgat per la República, els treballadors i tota la gent que abans no gaudien dels grans panorames de Catalunya, en gaudeixen, i aquestes corrents de visitants són extraordinàries en tots aquests llocs bells i pintorescs de Catalunya, i convindria que això no es desfigurés. Jo no és que no tingui confiança en els Ajuntaments, però tenint-la-hi tota, en aquests Ajuntaments, que són gelosos de llurs atribucions i que fins i tot tenen aspiracions molt elevades, em plauria molt més saber que el Govern de la Generalitat, que té prou antecedents en aquesta matèria i que ara, en virtut dels estudis que s'han fet per la divisió regional de Catalunya, entre altres, s'han presentat una pila d'iniciatives, de projectes i de suggestions amb referència al regional plànol, que nosaltres podríem veure com totes aquestes coses que són motiu d'atracció per a Catalunya, i representen unes grans possibilitats per a la nostra riquesa turística, estiguessin ordenades, catalogades i fins i tot pensades en un pla general de distribució i un pla general de comunicacions i, sobretot, en un pla, diguem-ne d'urbanització, que sigui una cosa acceptable per a tothom amb mires elevades i amb mires a fer de Catalunya un lloc d'atracció d'ordre general.

I la Vall de Núria no pot ésser exclosa d'aquest pla, per quant no és solament el prodigi natural que allí pot contemplar-se, sinó la quantitat de riquesa que ja hi ha avui acumulada i que, en segons quines mans, fóra un fracàs, però que deixada en mans intel·ligents i que sàpiguen ordenar i organitzar la riquesa turística en general poden ésser encara una gran font de rendiment per a Catalunya i per a tots els interessats.

En dir això, no em crida, naturalment, la defensa d'interessos particulars, però sí que em crida la defensa de Catalunya en aquest aspecte. A Catalunya s'ha fet molt de mal en totes les coses que podrien ésser atractives i en totes les seves bel·leses naturals, però encara n'hi han tantes, de riqueses naturals, que ben defensades, ben reglamentades i, sobretot, ben seleccionades, podrien encara representar per a nosaltres, no solament un motiu especial d'ingressos, sinó, a més, un motiu de prestigi nacional que nosaltres necessitem com en tots els altres aspectes de la nostra vida.

Prego doncs, als senyors Consellers interessats, per que segurament en aquest cas ho són més d'un, que recullin aquestes manifestacions meves; i en pensar el que s'hagi de fer i les resolucions que puguin venir i en ordre a la petició que té presentada l'Ajuntament de Queralps, tot i afavorint els interessos legítims d'aquell poble, es pensi sobretot en que Catalunya està molt interessada en aquesta resolució; i que ni la Mitra de la Seu d'Urgell, i en aquest cas tampoc l'Ajuntament de Queralps, no han d'estar per damunt dels interessos generals de Catalunya, que són més sagrats i de més consideració

que els particulars interessos de cada una d'aquestes entitats. (*Molt bé!, en diferents escons.*)

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Justícia i Dret té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: El prec que acaba de formular el senyor Serra i Moret haurà de figurar com un dels primers elements que signifiqui el resultat d'aquesta informació pública que està oberta. Precisament la intenció del Govern en obrir aquesta informació, és recollir opinions d'aquesta naturalesa; i per això diem que aquesta del senyor Serra i Moret serà una de les primeres que es recullin en aquesta informació oberta.

La primera intenció en obrir aquesta informació era purament i simplement posar en clar l'estat de dret de la propietat en aquesta vall; perquè hi havia la disputa entre el Bisbat de la Seu d'Urgell i el Municipi de Queralps, de la propietat de les terres que enroonden l'ermita de la Mare de Déu.

El poble de Queralps sostenia que l'ermita va ésser construïda amb cabals dels seus veïns; però existia una resolució, no sé si de l'any 22 — si se m'hagués anunciat, pel senyor Serra i Moret, abans la seva pregunta, jo podria precisar la data, però em sembla que és de l'any 22...

El Sr. SERRA I MORET: Sí, és de l'any 1922.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Doncs bé, en aquesta resolució de l'any 22, es donava al Bisbat de la Seu d'Urgell la propietat d'una gran part de les terres que enroondaven l'ermita, crec que fins a una distància o un radi de dos quilòmetres. Aquesta resolució va ésser protestada pel Municipi de Queralps, i tinc entès que ara fa un any aproximadament — i tampoc no puc precisar la data, però, em sembla, que ara fa poc més d'un any — el Ministre d'Agricultura va anul·lar aquella concessió.

El fet és que aquella concessió s'havia fet condicional, s'havia fet amb la condició que s'operaria una repoblació de boscos, sota la direcció d'un organisme forestal; i com que aquesta condició no s'ha complert, com que aquest repoblament no s'ha fet, per incompliment d'aquesta condició, entre altres raons allegades, s'ha declarat nul·la aquella concessió feta al Bisbat de la Seu d'Urgell. No obstant, han arribat a nosaltres veus que aquell Bisbat continua sostenint els seus drets sobre la Vall. I en aquestes condicions vàrem pensar que fóra millor obrir una informació pública perquè tothom portés els elements de defensa per a justificar els drets que es tinguin a la propietat de la Vall. Però, posats ja en el camí d'obrir una informació, ens vàrem trobar amb què l'Ajuntament de Queralps demanava que es complís una formalitat, per la qual les antigues Diputacions provincials declaraven d'utilitat pública, unes ordenacions de terres per a fer unes certes instal·lacions. Aleshores vàrem comprendre que era necessari ampliar aquesta informació, perquè, al mateix temps, que es ventilava la qüestió dels drets que hi poguessin haver damunt de la propietat de la Vall, també es presentarien totes les iniciatives que la gent tingués, respecte de les possibilitats de la Vall més alta entre les assequibles

de Catalunya, o millor dit, entre les fàcilment assequibles. De manera que hi ha no solament la finalitat del descobriment i defensa de la propietat, sinó que hi ha també un punt de vista social, que té diferent caire, i és aquest de què suara parlava el senyor Serra i Moret, el turisme. I és interessant, molt interessant, perquè aquella Vall és un punt d'esports de neu i un perfecte punt de partida per a excursions. Però, a més d'aquest aspecte turístic, pot tenir-se en compte altre aspecte molt interessant, l'aspecte sanitari, ja que les condicions de la Vall sembla que són bellíssimes, que són perfectes, per a instal·lar allí algun sanatori; i en aquestes condicions també s'ha de defensar aquestes possibilitats per als malalts de Catalunya.

I també hi ha allà un altre aspecte, que és el de la repoblació forestal, que, certament, no és tan interessant, com tal vegada molts es pensen, perquè aquesta Vall està a molts metres d'altura, i a les nostres terres, sense que jo ara em vulgui graduar de ciències forestals, tinc entès que aquelles altures no proporcionen possibilitats per la repoblació forestal, perquè els arbres no prenen a més de 2,000 metres d'altura. (*Mostres d'asseniment del senyor Espanya.*) Però la prova que es pot fer quelcom és que allà hi han arbres, i si n'hi han quatre o vuit, és de creure que n'hi poden haver molts més. Hi ha, per tant, un punt de vista forestal; i per a determinar totes les possibilitats, hem obert aquesta informació pública, i quan aquesta informació sigui acabada, aleshores serà arribada l'hora que el Govern es preocupi de prendre una determinació de caràcter general, perquè al mateix temps que reconegui el vertader propietari, atengui aquestes finalitats que les circumstàncies i condicions d'aquella formosa Vall pugui donar lloc que el Govern les utilitzi.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Agraïixo molt les manifestacions del senyor Conseller de Justícia i Dret i tan sols desitgem ampliar amb poques paraules la meua petició, o justificar-la més, perquè no es pugui creure, perquè no quedi aquí la idea, que jo vaig contra els interessos legítims del poble de Queralps.

En la concessió administrativa que es va fer a la Mitra de la Seu d'Urgell, anava implícita l'obligació del repoblament forestal, i aquesta obligació no es va complir, i tan sols es va atendre els fins industrials i utilitaris per a treure partit de les bel·leses naturals de la Vall, però no es va posar cura de complir les obligacions de la concessió administrativa que s'havia concedit.

Nosaltres prou comprenem que no interessa molt, com molt bé deia el senyor Conseller de Justícia i Dret, la repoblació forestal de la Vall de Núria, però entenem que les finalitats de l'aprofitament comunal de pobles de muntanya com Queralps implica la necessitat d'utilitzar aquelles terres per al sosteniment del seu bestiar, i per aquests pobles, com el de Queralps, a uns dos mil metres d'alçada, interessa molt més el sosteniment del bestiar que el repobla-

ment forestal, perquè és una cosa gairebé morta la que pot donar Catalunya a dos mil metres d'alçada en ordre al repoblament forestal, i, en canvi, és una riquesa viva i útil quan s'aprofiten aquestes terres per pasturatge, en el qual cas aquest aprofitament representa una riquesa considerable. Vol dir això, doncs, que l'Ajuntament de Queralps en aquest cas reivindica uns drets que són legítims. S'ha de tenir en compte que una concessió de 2 quilòmetres a l'entorn de l'ermita, representen una superfície de 50 o 60 quilòmetres quadrats, que podrien ésser aprofitats per pasturatge a benefici del poble de Queralps.

A més, allò que interessaria és que sota cap aspecte es pogués perjudicar aquella Vall fent-hi *adefessis* com els que li han estat fets, i que, si fos possible, hi hagués en aquells llocs una vigilància especial per a no perjudicar els paisatges naturals i les belleses naturals que posseeix. Hauriem d'evitar que es fes mal, i ja que posseïm vies de comunicació i tenim un corrent d'immigració i un corrent de visitants que pot representar una gran riquesa per al nostre país, seria de desitjar que el Govern de Catalunya, adoptant un pla racional i ben estudiat, evités que cap d'aquestes belleses naturals fos perjudicada. Jo confio que el Govern de Catalunya atindrà aquesta petició, i com que això implica un estudi acurat del que s'ha de fer a la Vall de Núria i per tot Catalunya, no desitgem sinó que la Generalitat aculli allò que faci referència a l'esmentada Vall, i no tinc res més que dir perquè m'han satisfet les manifestacions del senyor Conseller i espero que el Govern mantindrà aquest prec.

L'obligatorietat dels mestres de Catalunya de saber el català

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: Encara que la temperatura no convida a plantejar nous temes, la repulsa general amb què la Cambra ha acollit les paraules d'un senyor Diputat que parlava de vacances, m'anima a plantejar un problema nou de molta importància per a Catalunya i sobre l'ús de la seva llengua. Em refereixo a l'ensenyament primari i m'adreço, d'una manera especial, al senyor Conseller de Cultura, que, pel càrrec que ocupa i pels seus sentiments, sé que s'interessa per aquestes qüestions.

La pregunta concreta que vull adreçar al senyor Conseller de Cultura és si és possible aconseguir, ja ara, en la situació actual, que els mestres nacionals que vénen a Catalunya siguin catalans o, almenys, parlin o entenguin el català.

Ja sé que això, avui, desgraciadament, no és missió nostra, sinó missió de l'Estat, però és un problema que ens interessa a nosaltres massa perquè no aprofitem totes les ocasions per a ésser, com diu la frase clàssica, oportuns i importuns, per a insistir sobre aquest tema.

Em mou a plantejar aquest tema, en aquests moments, un fet esdevingut fa poc, un fet que ha arribat a coneixement meu, com probablement deu haver arribat a coneixement d'altres senyors Diputats. En una població d'importància, propera a Barcelona, hi han anat recentment destinats, dos

mestres, un mestre i una mestressa, marit i muller, que s'han trobat a l'escola sense entendre ni una paraula de català, desconeixent per tant, la llengua que parlaven tots els nois, i els nois no entenien la llengua que parlaven els mestres. M'he interessat pel fet i resulta que han estat portats allà en virtut del que s'anomena torn de trasllats i que a més d'aquests mestres que es troben en aquesta situació hi han altres casos a Catalunya, crec jo iguals, i que hi ha la possibilitat, la gairebé seguretat, que aniran venint altres mestres en aquestes circumstàncies, en aquestes condicions.

Havent volgut profunditzar un xic en aquest tema, m'he assabentat de quelcom, que potser ja saben els senyors Diputats i especialment el senyor Conseller de Cultura. Quina perspectiva hi ha respecte a l'esdevenidor? Hi havia l'estiu passat a Espanya, sembla, unes cinc mil vacants de mestres i per a proveir aquestes vacants es feren uns cursets per tal d'establir una llista de proposta de mestres per a cobrir les vacants. Varen fer-se per les Escoles Normals — cada Escola Normal va fer un curset — i la puntuació també varen fer-la les Normals, de manera, que a cada Normal es va fer una proposta dels cursetistes per ordre i d'acord amb els mèrits amb què havien quedat classificats. Totes aquestes llistes de classificació de totes les Normals varen enviar-se a Madrid, a la Central, i allà tenen aquestes llistes en espera de dictar una resolució que ha d'ésser les provisions a què feia referència aquell concurs. Però sembla que a Madrid, abans de proveir aquest concurs, han volgut fer un torn de trasllat, donant preferència per a ocupar les vacants als mestres que ja tenien plaça, i en virtut d'aquest torn han vingut a Catalunya els mestres a què jo em referia, alguns dels quals no coneixen la nostra llengua. La mestressa a què abans m'he referit ha vingut de Castilblanco, el poble on es produïren aquells successos, i tinc entès que no havia sentit parlar mai en català.

Sembla que a Madrid hi ha el propòsit també de fer un altre torn de trasllat abans de proveir les places, i també sembla que no es resoldrà aquest concurs fins les darreries de l'any que som. Hi ha, per tant, la perspectiva de què vinguin a Catalunya mestres que no parlin i que no entenguin el català, en virtut d'aquests torns de trasllat; però per damunt de tot hi ha un altre perill greu, i consisteix en què quan es resolgui el concurs de les cinc mil places, vinguin també a Catalunya una quantitat de mestres considerable que no entenguin el català.

Al meu entendre hi ha dues maneres de resoldre el concurs. La manera com se resolien abans de la Dictadura i la que va establir la Dictadura. Si es segueix — i aquest és temor que existeix — el sistema implantat per la Dictadura resulta que a Madrid, de totes les propostes de les diferents Normals d'Espanya, en fan una llista única de mèrits, que és molt difícil de fer, perquè a la llista de cada Normal hi ha el número u i per tant, determinar el número u absolut entre totes, els números uns de les Normals és cosa difícil, però aquest és el sistema que se seguia durant la Dictadura i sembla que és el que es vol seguir

ara, o sigui, fer una llista de tots els cursetistes d'Espanya, i produir les vacants per ordre de llista, donant a cada u el dret d'escollir. Si es fes així, hi ha la possibilitat, hi ha la quasi seguretat, que la major part dels que vinguin a Catalunya no seran catalans i potser no entendran el català. En canvi, si es seguís l'altre procediment — el d'abans de la Dictadura —, el problema quedaria resolt gairebé automàticament, perquè els mestres que vinguessin a Catalunya serien catalans o entendrien el català. Si es donava aquesta solució, crec jo que el problema quedaria resolt satisfactòriament per a Catalunya.

No he d'excitar el zel del senyor Conseller de Cultura; em limito simplement a exposar el fet i la solució que cal, al meu entendre, per veure si hi ha manera d'adoptar-la o bé adoptar qualsevol altra solució que resolgui el problema de manera que puguem aconseguir que els mestres que vinguin a Catalunya, almenys, parlin i entenguin la nostra llengua.

Per a invocar i per a enrobustir aquesta petició, hi ha molts arguments. Hi ha en primer terme, el precepte del nostre Estatut que diu que els funcionaris de Catalunya tenen l'obligació d'entendre la llengua del país. Em limito, doncs, a demanar al senyor Conseller de Cultura, que vegi de posar remei a aquest estat de coses i sobretot que procuri que no continuïn aquests canvis de mestres a Catalunya amb les condicions que he posat de manifest.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Senyors Diputats: Cada vegada que aquí al Parlament es planteja una qüestió que ateny la qüestió de l'ensenyament a Catalunya, tinc un doble sentiment: un de tristesa, perquè torno a constatar quan malaurada va ésser la resolució que es donà a les Corts, a la qüestió de l'ensenyament a Catalunya, i l'altre de satisfacció, perquè cada veu que s'aixeca aquí, en el Parlament, a plantejar aquests problemes, és una veu que ve a ajudar la idea i el desig que té el Govern de Catalunya d'arribar precisament, en aquest punt de l'Estatut, a la solució que creu justa i legítima. Jo, però, estic content que el prec me l'hagi fet la V. S., perquè està tan ben documentat en aquestes qüestions de l'ensenyament, com acabeu de demostrar, que m'estalvia de repetir una sèrie de raons que jo diria recolzant el prec que ha fet la V. S. Els mestres que han de venir a Catalunya han de saber català, i han de saber català perquè, si no saben català, no poden complir amb les Lleis de la República, i els mestres són els que primer han de donar l'exemple en totes les coses. La República té un Decret de bilingüisme que deixa a bastament fixat que a l'infant no se li ha d'ensenyar cap altra llengua que no tingui ben apresada la llengua materna. En això, el Decret fixa l'edat i tot; però jo crec que més que l'edat s'ha de fixar el que sapiga o no sapiga el llenguatge matern. Jo conec sentat el criteri de què els mestres que vinguin aquí han de saber català — el cas de Terrassa —, com conec altres casos que malauradament es vénen repetint en aquest sentit a Catalunya. No m'he quedat, però,

en el coneixement d'aquests casos, sinó que, abans ja d'haver rebut el prec de part de la V. S., ja havia fet jo els meus passos, els que tinc l'obligació de fer prop dels amics de Madrid, perquè intervinguessin al Ministeri d'Instrucció Pública perquè casos com aquest no es repetissin. Encara que ens diguin que quan les coses estiguin arranades es resoldrà definitivament, és molt més suau i molt més fàcil que s'eviti que després hàgim d'anar a aquest arranjament que ens prometen. Jo, en aquest sentit, he de manifestar una satisfacció a la Cambra, vis a vis a Madrid, no en recolzament d'aquests casos, que els crec un oblit — lamentable tanmateix —, però en un altre sentit. Jo crec que el Govern de la República es va adonant de mica en mica que ha d'esmenar l'error que es va cometre al resoldre, de la manera que es va resoldre, el problema de l'ensenyament a Catalunya. Com notareu, vaig en compte a parlar, per la discreció absoluta que exigeix aquest problema. És un dels problemes més trencadissos en què toquem a Catalunya, i ho és per si mateix, i ho és perquè allà — no precisament la gent del Govern, sinó altres — estan sempre en la vigilància per a veure d'on poden treure arguments perquè aquest error comès amb l'ensenyament a Catalunya no es resolgui, sinó que encara s'enverini. Jo he de parlar a favor del Govern de la República, en aquest sentit, i permeteu-me que ho faci a favor meu també amb aquell goig que té un home de la bona feina que ha fet, quan es creu que ha fet una bona feina, ajudat pels bons companys del Consell de Cultura i dels amics comprensius que hi ha allà a Madrid. Vull dir, a favor del Govern de la República, que, en la qüestió de l'ensenyament, malgrat l'error lamentable ja alludit, hem de tenir una satisfacció. Ens han donat el Patronat Autònom de la Universitat tal com Catalunya el proposava. I en la qüestió de l'ensenyament secundari ens han donat una intervenció, a la Generalitat, que també farà que poguem coordinar l'obra de la Generalitat a Catalunya amb l'obra del Govern de la República. I jo tinc el cor ple d'esperança que acabaran d'ésser encara més comprensius els que no en són prou, i que la mateixa solució que s'ha donat amb la creació d'aquest patronat de segon ensenyament, es donarà en la solució de l'ensenyament primari. Jo això ho crec tan necessari per aquí com per als germans d'allà, perquè ja no és purament perquè hi hagi una Llei o un Decret o una Ordre que digui això, sinó que és una conveniència. Ja no és purament perquè es sapiga bé el català, sinó perquè es sapiga millor el castellà. Mentre els nens de Catalunya no estiguin educats els primers anys en llengua materna, no sabran bé el català, però encara sabran pitjor el castellà i qualsevol altra llengua que se'ls vulgués ensenyar. Jo, en aquest sentit, com que sé que n'hi ha que encara no n'estan prou assabentats, que no comprenen tot l'abast d'aquest argument, tinc ordres donades de publicar — perquè els mestres, amb més fervor encara, segueixin aquesta teoria i la facin sentir aquí i allà i a tot arreu — de publicar les conclusions i les tesis presentades als Congressos de Luxemburg i de Niça, sobre l'ensenyament dels infants en llengua materna. Així es convenceran que, per a coneixement de les altres llengües, cal, primer, afirmar la materna i, encara més, que, per l'organització interior i espiritual dels infants, cal que

se'ls ensenyi en llengua materna. I això de tal manera, que en aquests països de dues llengües es troben — la cosa és constada amb fets i experiències — que el nen que no ha estat educat en llengua materna en els primers anys, és un nen inferior als altres, no sols des del punt del llenguatge, sinó des d'una altra pila d'aspectes intel·lectuals i fins d'aspectes sentimentals i de sensibilitat. Jo crec, doncs, que el prec de la V. S. m'ha d'ajudar a dir aquí aquestes afirmacions i a dir-les allà per a acabar de convèncer els que no ho estiguin. A Catalunya cal que els nens que són petits se'ls ensenyi en català i només que en català; que el castellà ja vindrà quan el català estigui ben fixat i ben après pels infants.

Jo agraeixo les paraules amables que m'ha dedicat la V. S., i també em complac en dir-li que té raó quan diu que no cal que m'exciti el zel en aquest sentit. Ell sap com jo penso en aquest sentit; ell sap el grau del meu nacionalisme català en aquest sentit, i jo li dic, senyor Vallès i Pujals, que quan jo no tingués aquest zel, no fóra digne del lloc que ocupo, perquè crec que una de les coses bàsiques de l'autonomia de Catalunya — com ja ho hem demostrat en l'obra que hem fet i amb el Pressupost que hem dedicat d'una manera especial i crescuda a l'ensenyament del català — crec que la cosa bàsica, en sentit espiritual, de totes les autonomies de tots els pobles, és l'ensenyament de la llengua i el respecte de la llengua. I a això s'hi ha d'anar de la manera que calgui. I a Madrid que no pensin en les maneres d'abans ni de després de la dictadura, sinó que pensin en les maneres d'ara. Ara és un moment nou per Catalunya i per la República. Jo, doncs, seguint el vostre prec, insistiré encara més prop del Ministeri d'Instrucció de Madrid, perquè escolleixin la manera de resoldre aquest problema d'una manera generosa — potser no hauria de dir generosa, sinó d'una manera justa —, perquè aquest problema de la llengua és un problema també de justícia en el sentit espiritual de la paraula. Agraint-li, doncs, el prec que m'ha fet pel pretext que m'ha donat per fer aquestes manifestacions, estic a la disposició de la V. S. per totes aquestes coses que atenyin a l'ensenyament del català a Catalunya. (*Molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No amb l'ànim d'allargar el debat, sinó simplement per a agrair al senyor Conseller de Cultura les manifestacions que acaba de fer i per a felicitar-me d'haver donat lloc a sentir aquestes manifestacions. Hi ha, però, dos aspectes, crec jo, en la qüestió, que breuissimament no més vull apuntar. Una cosa són les perspectives que hi puguin haver en el sentit que poguem anar a millorar la situació actual, les perspectives favorables que hi puguin haver en el sentit que aquell desgraciat article de la Constitució pugui ésser sobrepassat, i hi hagi aquest reconeixement de què parlava el senyor Conseller de Cultura en el sentit de què en aquesta matèria s'havien equivocat i vingui una generositat que tots agrairíem, perquè realment tindria el caràcter d'una generositat. En aquest sentit, les manifestacions del senyor Conseller, els optimismes

i les esperances del senyor Conseller, ens omplen de satisfacció. Però hi ha una qüestió concreta, que és la que havia plantejat en formular el meu prec: hi ha una legislació actual, unes disposicions que avui tenen vigor de Llei, i aquestes disposicions no es compleixen. En virtut d'aquestes disposicions, tots els mestres que vinguin a Catalunya han d'entendre i parlar el català; i ha passat que vénen mestres a Catalunya després d'aquestes disposicions i no entenen ni parlen el català. Jo, en quant aquest punt, voldria que el senyor Conseller de Cultura tingués l'energia suficient, si es pot aplicar aquesta paraula, perquè la Llei es compleixi, sense perjudici que hi hagin molt bones esperances de què es millori l'estat de dret actual, però de l'estat de dret actual no en reculem ni un pas i amb el que està ocorrent avui en reculem alguns passos. Jo he presenciat el dolor que representa pels nens de la població que jo no havia anomenat, però ja que la V. S. ho ha dit, és efectivament, Terrassa, el dolor d'aquests nens en trobar-se que l'escola on assisteixen, regentada interinament per un mestre, per un d'aquests xicots que tant prometen a la nostra Catalunya, un mestre abrandat d'un esperit nacionalista, amb una gran cultura, i un dia determinat desapareixi aquest mestre i es presenti en aquella escola un mestre que ni entén ni parla el català. El dolor, la tragèdia d'aquella mainada no és per descriure, ni és per explicar amb paraules, el que representa per aquells xicots, que després de mesos que han anat a l'escola amb aquell mestre amb el qual s'havien identificat i amb l'esperit del qual es trobaven bé, i es trobin que en l'espai d'unes hores se'ls canviï les perspectives d'aquesta manera. Per tant, prego al senyor Conseller de Cultura que en allò que és Llei terminant procuri que es compleixi, i en tot el que sigui millorament de l'estat de dret actual, tots els esforços que faci per a millorar-ho seran agraïts per tots.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Així ho faré.

Continuació de la interpel·lació sobre «Funcionament dels Tribunals de Justícia»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret per a rectificar.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats: Com ja vaig dir en la darrera sessió que vàrem destinar a la discussió d'aquesta interpel·lació del senyor Comorera, em proposo recollir algunes de les manifestacions fetes pel senyor Diputat, no des del punt de vista d'ell, perquè ell està en l'oposició i té una posició de crítica sense tenir en compte les possibilitats del Govern, sinó des del punt de vista que m'imposa la meua situació de Conseller de Justícia. Però jo no voldria tampoc que en prendre aquesta posició s'entengués que jo m'havia de solidaritzar del tot amb l'estat actual, perquè jo ho hauria de fer si fos Ministre d'un Govern que fos el responsable de la situació actual de l'Administració de Justícia, però jo sóc el Conseller d'un Govern que fins ara no ha tingut altra missió que la seva esperança no convertida encara en realitat. Però com que pensem convertir aquesta esperança en realitat,

havia de mantenir-me en una posició diferent de la del senyor Comorera en quant jo havia de prendre peu d'aquelles posicions d'optimisme que són indispensables en tota obra de Govern. Però jo he de fer notar que l'altre dia en parlar el senyor Comorera de què aquí en haver dirigit unes censures a l'Administració de Justícia aquesta només havia estat defensada pel senyor Duran i Ventosa, em penso que aquestes eren les seves paraules...

El Sr. COMORERA: Les retreia per a justificar la meua interpellació, no per a fer un retret a la V. S.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo volia dir que he de recordar als senyors Diputats que cada vegada que aquí s'han dirigit atacs de caràcter general a l'Administració de Justícia jo m'he aixecat a fer aquella defensa d'aquesta Administració en quant l'entenia, injustament atacada. De manera que no és veritat que hagi quedat indefensa la Justícia en aquesta Cambra per part del Govern, sinó que cada vegada que algú contra d'ella s'ha dirigit fent afirmacions de caràcter general, aquestes afirmacions de caràcter general han tingut per part dels que ens asseiem en aquests bancs la deguda rectificació. Jo, no solament abans, sinó ara i sempre, he anunciat que per entendre-ho així en compliment del meu càrrec, jo seria una cuirassa, jo seria una fortalesa per defensar els homes que administren rectament la Justícia en el nostre país i que si per cas jo els veia acusats d'una manera injusta sortiria a la seva defensa, perquè aquesta crec que és una de les missions que el Govern de Catalunya m'ha confiat.

Jo, en general, abans d'entrar en la rectificació d'algun dels fets exposats pel senyor Comorera he de dir que a part del judici que després expressaré que em va mereixer el seu discurs, em penso que els fets isolats, ni pel seu nombre, ni per la seva qualitat, no justifiquen la generalització de la censura. A més, a més dels casos exposats pel senyor Comorera jo en sé d'altres, cadascú de nosaltres sap casos d'injustícia i sap casos en què malauradament els homes no s'han portat amb la correcció deguda, però això em fa pensar, i perdoni el senyor Comorera la vulgaritat de la comparació, això fa pensar en allò que li passa a un quan un dia troba un geperut a la Rambla; si en troba dos, tres, quatre, encara no fan deu, diu: avui només es veuen geperuts a la Rambla.

El Sr. COMORERA: Mal enginy!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyor Comorera, cadascú té el seu. Jo tinc aquest que és un enginy del poble, perquè el poble la fa aquesta comparació: En veure deu o dotze deformats entre deu o vint mil persones que passen per la Rambla, s'apressa a generalitzar, i diu que aquell dia només es veuen geperuts a la Rambla.

Jo em penso que una cosa com aquesta es fa quan se citen tots aquests casos de l'Administració de Justícia, que en anomenar una o dues o vint o trenta deformatats, de seguida passa a la generalització.

Jo he de recordar al senyor Comorera que a Catalunya hi ha més de cinquanta Magistrats, que hi ha més de cinquanta Jutges de primera instància, que hi ha un miler de Jutges municipals, i que si entre aquestes mil cent o mil dues-centes persones es poden citar casos, que encara no es refereixen als Jutges, sinó que es refereixen a l'Administració de Justícia i, sobretot, als seus auxiliars, per més que se'n

diguin vint o trenta, aquests vint o trenta, que no són tants els que se citen, sempre seran una excepció enfront de tota aquella altra multitud que no mereix les censures que per raó d'aquestes excepcions se li dirigeixen.

Jo vaig ara a concretar alguns del fets. Jo recordo que el senyor Comorera, en exposar aquí el cas succeït amb l'afer Massana, em sembla que era aquest el nom, va parlar insistentment d'un dels Jutges que hi havien intervingut i va dir el senyor La Higuera...

El Sr. COMORERA: No, senyor Coromines; jo vaig dir que el senyor La Higuera va intervenir en l'assumpte dels empleus municipals.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: És igual, per al fet és igual, però jo recordo, i això sí que ho recordo bé, que el senyor Comorera es va permetre dir d'aquest senyor que no «està nunca en la higuera», i aquesta és una frase que jo no sé si és d'un gust més delicat que aquella de la comparació dels geperuts, però que jo li asseguro que, delicada o no, inclou una apreciació absolutament justa, perquè era precisament a aquests Jutges com el senyor de La Higuera que jo l'altre dia em referia en dir que hi havien persones honradíssimes i que avui es pot gairebé dir màrtirs de la nostra organització de Justícia.

Aquest senyor de La Higuera, aquest senyor que no «està en la higuera», és un Jutge republicà perseguit en època de la Dictadura. Exercia l'any 1929 el càrrec de Jutge de Còrdoba, que és Jutjat de terme, i el senyor Cruz Conde, personatge prou malauradament conegut de la Dictadura, li va indicar la necessitat d'afiliar-se a l'Unió Patriòtica, i com que el senyor de La Higuera es va resistir, el Ministre de Justícia, senyor Galo Ponte, per telegrama, el va traslladar al Jutjat de Viella, que és Jutjat d'última categoria, situat en un recó del país, d'on no es pot sortir més que sis o set mesos a l'any per estar tancat el port de la Bonaigua tot l'hivern. Aquest senyor, que el 14 d'abril va organitzar a Viella una manifestació republicana, i això no ho dic per alabar la seva virtut, perquè es pot ésser molt virtuós sense necessitat d'ésser republicà, sinó només que per a fer veure lo injustificades que són les prevencions que en aquest sentit es poden dir contra aquest senyor de La Higuera, va ascendir a Magistrat, i en augmentar-se els Jutjats de Barcelona, el Tribunal Suprem, en temps de la República, el va designar per a ocupar-ne un. Vingué a Barcelona en tercera classe, i aquest senyor que, segons averiguacions fetes personalment per mi, al voler-me asabentar de les coses que aquí es denunciaven, té una filla tuberculosa i la té allotjada en un sanatori de Terrassa on paga 450 pessetes mensuals, aquest senyor cobra 16,500 pessetes anuals, de les quals, amb el descompte del 15 per 100, li resten 14,025, i comptant les despeses de lloguer de pis li queda reduït solament a 558 pessetes el seu sou mensual. Aquest senyor ha de mantenir l'esposa i quatre fills i a conseqüència d'aquesta situació precària aquest senyor que ha hagut de sofrir darrerament una intervenció quirúrgica, no podent pagar la clínica ha anat a l'Hospital Clínic de Barcelona, i els seus companys Magistrats han obert una subscripció de 1,600 pessetes. Aquest senyor és el senyor que no està en la higuera, com diu el senyor Comorera, i hem d'anar en compte amb les nostres afirmacions...

El Sr. COMORERA: Ja en parlarem; que es faci una investigació.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo ja la he fet. I jo convido al senyor Comorera, al qual jo considero, malgrat les seves interrupcions, com un home ben intencionat i un home recte, jo convido al senyor Comorera a fer com jo, personalment, la informació.

El Sr. COMORERA: Que es faci una informació parlamentària.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: El senyor Comorera deia aquí que al produir-se el cas d'un Jutge que desconeixia l'immunitat parlamentària dels Diputats, la reparació a l'ofensa havia estat feta tard i malament. Jo he de dir al senyor Comorera que la carta de satisfacció que jo vaig llegir aquí al Parlament, del senyor President de l'Audiència Territorial, en nom de tots els seus subordinats, em fou dirigida dos dies després d'haver-se produït l'incident en el Parlament. De manera que si jo no la vaig llegir fins més tard fou perquè no hi hagué ocasió de parlar-ne, però jo tinc a la disposició del senyor Comorera aquesta carta, i fins em penso haver-li llegit personalment al cap dels dos dies mateixos d'haver-se rebut.

Per altra banda també va dir el senyor Comorera que el Jutge aquest havia estat com premiat per la seva audàcia en contra del Parlament català, i jo he de dir-li al senyor Comorera que aquest senyor Fernández Peña havia presentat sol·licitud en el concurs obert, amb molta anterioritat al fet que aquí fou denunciat. Per tant, la decisió recaiguda en aquell concurs era una decisió que venia de dades i fets que s'havien produït abans.

També va afegir el senyor Comorera, i això ja no hauria estat d'abans, sinó que hauria estat després, que aquest senyor, en trobar-se nomenat Magistrat de l'Audiència — Magistrat ja ho era com ho són tots els Jutges de primera instància de Barcelona — havia estat designat President de Sala de l'Audiència Territorial. Jo també he fet les meves informacions, que sempre estic disposat a rectificar si no són certes, i de les meves informacions en resulta que aquest senyor és Magistrat, però no és President de Sala ni és President de Secció, havent d'advertir que si hagués pujat a President de Sala això hauria representat un ascens i, si això hagués estat així, hauria tingut raó el senyor Comorera al pretendre o suposar que tal vegada aquest ascens el deuria a la seva audàcia contra el Parlament de Catalunya.

Hi ha el cas de les causes criminals, però aquest és un cas que és difícil d'explicar sense venir a exposar aquí coses del procediment criminal, que jo he de donar per conegudes, encara que no es coneixin, perquè em penso que no val la pena d'explicar-les; però és el cas, senyor Comorera, que quan està presentada una causa criminal, aquesta ha de seguir els seus tràmits, i mentre no vinguin els tràmits a propòsit per a aplicar un indult o per a reconèixer l'aplicació d'una nova Llei, la causa va seguint els seus tràmits, i quan arriba el moment oportú es declara el sobreseïment. Jo no dubto que algunes causes criminals, malgrat la promulgació de la nostra Llei, continuaran, però jo el que desitjo saber és que alguna d'aquestes causes arribi a sentència, i que la sentència es formuli en contra del Parlament ca-

talà, perquè contra aquesta sentència s'aixecarà aleshores, no el Conseller de Justícia, sinó el Govern de Catalunya.

Jo, senyor Comorera, no m'he proposat anar rectificat els fets, perquè no és una rectificació la meua, sinó que és tornar-los a llur justa mesura; allà on hi hagi una cosa justament denunciada, jo la recullo i al temps degut faré ús d'aquestes coses que m'ha explicat el senyor Comorera. Jo en faré ús, perquè ja conec, tinc la seguretat de conèixer els termes en què s'ha aprovat per la Comissió mixta de Traspàs de Serveis, l'adaptació dels de Justícia. Per aquestes normes, ja aprovades, es traspassa al Govern de Catalunya l'execució de totes les lleis en quant les tenia fins ara el Govern, totes les Lleis d'organització de la Justícia, i per això dic que recullo aquestes dades que m'han donat, perquè quan el primer de setembre, si és que no s'ha d'allargar per dificultats en la seva tramitació l'adaptació del servei, quan el 1.er de setembre, com està acordat, vingui l'adaptació d'aquest servei al Govern de la Generalitat, jo faré ús d'aquelles denúncies que ha formulat aquí el senyor Comorera, i jo aplicaré a la seva correcció i a evitar-ho en el pervindre, tota aquella força que tingui el Govern.

Jo que, com he dit, no he rectificat, sinó que he cregut del meu deure posar a llur lloc i en llur mesura les coses que ens ha dit el senyor Comorera, he de dir ara que el discurs en la seva totalitat em produí una profunda impressió. Una profunda impressió perquè encara que el senyor Comorera se'm presenti davant amb aquesta situació, o amb aquesta posició, jo no sé si d'apparent o real hostilitat, jo li he de dir, que vaig trobar una mesura en la major part de les seves afirmacions, que m'afectà, com dic, profundament. Profundament perquè reconeixia que la seva paraula era ressò d'un sentiment públic, ressò d'un sentiment que és contrari a la nostra administració de Justícia, i desconèixer això i voler negar el mal i voler, senzillament, protestar i posar-se en una situació d'optimisme i de què tot va bé i que totes aquestes coses són injustes, seria impropï d'un home de raó que vol viure en la realitat, com aquest Conseller de Justícia. Jo també he de reconèixer que aquesta és la posició que el nostre poble ha adoptat envers l'Administració de Justícia, i com que jo m'he preocupat de les causes que hagin pogut produir aquest resultat, he de dir les meves, amb l'esperança que tant el senyor Comorera com els Diputats de totes les bandes d'aquesta Cambra no veuran en les meves afirmacions una posició essencialment política, sinó la d'un home que bonament tracta d'esbrinar com és que aquesta cosa que hauria d'ésser tan sagrada, avui no mereix el respecte del nostre poble.

Jo, una mica idealista com sóc, he de considerar que una de les primeres causes que la Justícia no sigui prou honorada al nostre país, es deu al fet que d'alguns temps ençà no s'ha observat pels homes que administren justícia aquell esperit d'interpretar la Llei vella amb la paraula i amb la idea nova. Aneu a veure com en els Estats en què no passa això, s'han produït les grans reformes de Justícia. A França, una de les teories millors sobre l'evolució de la sobirania de l'Estat,

és deguda principalment a la interpretació de les Lleis, feta pels Tribunals de Justícia. Moltes de les principals reformes en Dret civil, d'Alemanya, abans d'estar al Codi, havien estat extreïdes dels Còdis vells, per interpretacions aventurades, però felices, de l'Administració de Justícia; i aneu als Estats Units, on quasi no es pot dir que cap reforma radical no hagi tingut el seu precedent en aquells homes valents que estant en els pretoris de Justícia s'han atrevit a fer treure de la Llei vella aquell esperit nou que tota la societat cobrava.

I això, és el que jo no observo d'algun temps ençà aquí. Jo recordo casos de Jutges populars que hi han hagut a la nostra terra; casos de Jutges que en algun temps es distingien per llurs valentes interpretacions, i aquells casos, avui no es veuen. Avui, la Justícia, els nostres Magistrats, després d'haver viscut sota la fèrula de la Dictadura, en l'ambient pestilent dels darrers anys de la monarquia, espantats, en mig d'una revolució, temerosos de llur posició, els Jutges han tingut por i s'han limitat a una interpretació materialista de la Llei. Estan solament amb la lletra de la Llei, no són una part de l'esperit de la nostra terra que evoluciona, i el poble els sent fora d'ell i darrera d'ell, i per això no els estima.

Aquesta, crec que és una de les causes més profundes del divorci popular en uns temps de renovació, davant d'aquesta Justícia que materialísticament només respon a la lletra d'una Llei que tots convenim en donar per morta.

Una altra raó del descrèdit de la Justícia, és l'organització dels seus serveis auxiliars. Si avui féssim separació dels cent vint o cent trenta Magistrats, i Jutges de primera Instància de la nostra terra, i dels primers Jutges municipals de les poblacions importants, si els separàvem completament de tots els auxiliars que els rodegen i de tota llur administració, ah senyor Comorera! Jo que em penso que conec tan bé l'Administració de Justícia, com la pugui conèixer la V. S., li he de dir que amb aquesta separació es descobriria una immensa majoria, però una immensa majoria d'homes honestos, incapaces de corrompre's ni per diners ni per cap altra cosa; però els Jutges, parlo dels Jutges. Jo voldria els Jutges, més desapegats del seu escalafó; no tan funcionaris com són avui, homes que entrin en l'esperit del temps, però més honrat, si es vol més pobrement honorats; no crec que hi hagi necessitat d'avançar molt per aquest camí. Perquè si entre aquells n'hi ha que no ho són, aquest són en la mesura que en totes les coses humanes es troben.

Però hi ha l'Administració de Justícia, hi ha els Auxiliars de l'Administració de Justícia, i en això sí que he de sumar-me a les censures que puguin venir del senyor Comorera, com les que han vingut d'altres homes i gairebé són generalment compartides, fins per aquells que avui exerceixen la carrera d'Advocat al nostre país.

Hi ha en l'Administració de Justícia, sota els Jutges, tres menes de persones; hi ha el Secretari, que cobra per aranzel. Hi ha els Apoderats, i n'hi ha d'altres que no són ni Secretaris ni Apoderats, i que són els que podríem dir-ne els pàries de l'Administració de Justícia. Els Secretaris es-

tan regulats per les Lleis en llur nomenament, en llurs emoluments, en tota llur situació jurídica i pràctica. Els Apoderats, una mena de gent que surt d'unes oposicions que es fan a Madrid, però sense limitació de places; i això tan sols, és la censura més gran que es pot fer del sistema de nomenaments, perquè quan es fan unes oposicions sense que hi hagi el contrapunt dels mateixos interessats en vigilar-les, allí és aprovat si fa o no fa tothom. I aquests, en tenir aquest títol, aprovat en aquestes oposicions fetes a Madrid, resten capacitats perquè qualsevol oficial de sala, o relator o Secretari, pugui nomenar-los Apoderats per l'Administració de Justícia del seu Departament.

Però de més a més, sota dels Apoderats hi ha una gent que no té ofici ni benefici, que són pobres, que són mal pagats, que són menyspreats, que són vertaders pàries; i jo sense voler ésser un home excepcionalment crec, i puc afirmar que els pàries en totes les parts del món es revengen de la seva misèria amb l'alçada que escampen damunt de la funció que els està encomanada. Aquests pàries que no tenen diners, que estan allí posats en condicions que no els permeten de viure decorosament, com que no tenen ni senten la dignitat de la seva professió, com que no tenen res a salvar, ni cap dret a defensar, ni cap responsabilitat a assumir, aquests homes, aquests pàries, infecten moltes vegades l'Administració de Justícia, i la bravada de la seva infecció arriba fins a enverinar el nom del Jutge, que pot ésser un home digne, honest, però que reclòs allí, dintre de la seva sala, no s'entera de les coses impures que estan passant a les portes del seu despatx. I això és el que s'ha d'esmenar; i això la Llei ens permet esmenar-ho, perquè l'organització del Cos d'auxiliars, és una de les coses que correspon a l'Administració de Catalunya.

Això s'ha d'esmenar. I, com? Per esmenar-ho és precís que tota aquella persona que intervingui en l'administració de justícia tingui responsabilitat; perquè tota aquesta gent que fa això i que moltes vegades fa de Jutge, com deia el senyor Comorera, que pren declaracions i exerceix funcions de les més severes que puguin confiar-se a un home, aquests no són responsables de res, aquests no responen davant de ningú, ni defensen res ni tenen cap dret, ni tenen cap posició. Aquesta és la temeritat de l'organització. Aquests sense haver d'anar a descobrir un fet i un altre fet concrets, els que fan que el poble bescanti l'administració de justícia.

Es precís que tota persona que intervingui en el Jutjat, en l'administració de la justícia, tingui una funció i que l'exercici d'aquesta funció impliqui una responsabilitat, perquè quan a un home se'l fa responsable, hi ha moltes probabilitats de què se li hagi ofert un castell per defensar el seu decoro i la seva dignitat, però si és irresponsable, si no té tan sols l'obligació de respondre de la seva virtut moral perquè aquesta no està en joc, aquest home és molt probable que no respondrà amb el decoro i la dignitat que l'administració de justícia requereix.

Per això s'ha de fer a tots responsables i s'ha de proveir a tots d'un càrrec que s'ha de pagar bé. Si s'ha de pagar, i s'ha de pagar decorosament,

cràtic és cosa que està per tots acceptada, en forma que es vol sempre dividir les funcions perquè el poder mai s'acumuli en unes soles mans, i es vol, sobretot, que hi hagi garanties pels cossos deliberants, perquè els cossos deliberats són l'essència de la democràcia i han de tenir no sols plenitud de poders, sinó facultats d'actuació i de funcions en tota la fluïdesa possible. És doncs necessari que es donin aquestes garanties; i el senyor Duran i Ventosa deia que almenys aquestes garanties haurien d'existir per la ciutat de Barcelona, i nosaltres, que pensem com ell, acceptàrem una fórmula de transacció.

Però abans d'arribar a una fórmula de transacció ens atreviríem a defensar que s'estengués a tots els Municipis que tenen Consell de Govern. No hem de sostenir l'argument de què en una corporació d'un nombre reduït de Regidors hi hagi d'haver un President d'Assemblea, perquè no està en el Projecte. En el Projecte no es parla dels Municipis petits sinó dels Municipis on funcioni un Consell de Govern o sigui en aquells Municipis de poblacions de 10,000 habitants per amunt i aquelles altres de 5,000 per amunt que ho acordin mitjançant una fórmula que s'ha acordat no fa molt.

Vol dir això que queda excluït l'argument de què aquest President d'Assemblea funcioni en Municipis de nombre reduït de Regidors; però en aquests altres on el Batlle té unes funcions governatives, funcions que l'Ajuntament de dret no pot fiscalitzar-les, però que en qualsevol règim polític hem d'acceptar nosaltres aquestes fiscalitzacions i que no hem d'esperar que sigui la Generalitat o sigui el superior jeràrquic del Batlle el que el privi d'aquestes facultats de les quals està investit, sinó que en el meu concepte — i crec que en dir això interpreto el parer dels meus companys de Minoria —, han d'ésser també els Regidors, en representació del poble, els qui puguin, en qualsevol moment, fiscalitzar l'acció governativa que exerceixi el Batlle del poble.

Això té molta importància per a nosaltres, perquè així el Batlle no podrà suprimir qualsevol debat sobre una matèria, dient que no és de competència municipal el tractar sobre un assumpte que moltes vegades, encara que no sigui de la competència municipal, en un règim democràtic és molt necessari que les qüestions es portin al Consistori, perquè aquest és l'únic parlament del poble i, sobretot, en les petites poblacions, en les que és molt necessari, molt convenient, que allí es discuteixi i es posi a la llum pública l'actuació del Batlle en matèria governativa.

Vosaltres podeu meditar si això té o no transcendència i nosaltres creiem que en té molta, perquè la creació del cacic es filla d'una gran quantitat de circumstàncies; un cacic no el crea únicament una Llei, però tots hem de pensar que una Llei facilita la creació d'un cacic, i hem d'anar en contra dels personalismes, en contra de tots els personalismes erigits en amos d'una població. I és molt convenient que es pugui discutir l'actuació del Batlle en la forma que hem dit.

És molt necessària, doncs, la fiscalització de l'actuació del Batlle en cada moment, no cal dir en matèria administrativa, en matèria municipal, sinó en cada moment, el Batlle pot estar sotmès a un vot de censura, la qual cosa prou sabem que és molt vio-

lent i que no es farà cada dia ni probablement mai en molts casos.

Tenint en compte, doncs, que si el Batlle és President de l'Assemblea deliberant pot suprimir una gran quantitat de debats dient que no són de competència de l'Assemblea i, a més, pot tallar-ne d'altres quan facin referència a la seva actuació personal, penseu en la necessitat del President de l'Assemblea que no ha d'ésser pas un creador de conflictes, sinó un emparador dels drets de tots els Consellers.

En realitat és una institució democràtica per excel·lència. Tots els Partits democràtics es regeixen així. Quan celebren un congrés no és el Consell Executiu el que presideix, sinó una mesa que llavors s'eligeix una mesa especial que en cada Congrés de Partit es nomena perquè aquells que tinguin les funcions executives del Partit responguin davant de l'Assemblea de la seva actuació i perquè els delegats dels organismes del Partit puguin censurar l'actuació del Consell Executiu o dels organismes dirigents de cada Partit. En tot organisme democràtic existeix aquesta diferenciació entre el que presideix l'Assemblea i el que té les funcions executives. No us aparteu, doncs, d'aquest principi democràtic que vosaltres mateixos accepteu i seguïu, i penseu que en els organismes municipals no solament no és un perill que discuteixin tots, sinó que és necessari que allà es discuteixi tot i que els representants del poble hi puguin portar tot el que pertanyi a l'opinió pública. Si aquesta no té altra manera d'expressió, no s'ha d'apartar la possibilitat de què ho faci el Consistori.

Vosaltres mateixos sosteniu aquest principi, però en aquests moments potser per un ofuscament momentani no veieu la importància d'un President d'Assemblea. Jo desitjaria que trobéssiu una fórmula que tots poguéssim acceptar. Mentrestant, i mentre la Majoria no es decideixi pel contrari, sostenim aquest vot particular i desitgem que el President arribi a la votació.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat.

Per a substituir al senyor Irla a la Comissió de Llei Municipal, formarà part de la mateixa el senyor Tauler.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre «Funcionament dels Tribunals de Justícia».
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió Especial (Llei Municipal), referent a la Primera part del Projecte de Llei Municipal de Catalunya.
4. Discussió del dictamen de la Comissió de Finances referent a l'impost de cèdules personals.
5. Discussió del dictamen de la Comissió de Sanitat referent a la salinitat de les aigües.

(S'aixeca la sessió a un quart de nou i cinc minuts de la vetlla.)

Vots particulars i esmenes presentades al dictamen de la Comissió Especial, referent a la Primera part del Projecte de Llei Municipal de Catalunya

VOT PARTICULAR

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular un vot particular a l'art. 35 del dictamen, sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.

Art. 35 :

S'afegirà un paràgraf, al final redactat de la següent manera :

"Els esmentats recursos paralitzaran la via d'apremi durant la seva tramitació."

Palau del Parlament, 4 d'agost del 1933. — Joan Rovira i Roure, Lluís Duran i Ventosa, J. Vallès i Pujals i Miquel Vidal i Guardiola».

VOT PARTICULAR

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar al Parlament de Catalunya el següent vot particular a l'art. 36 del Projecte de Llei Municipal :

"L'Assemblea Municipal podrà donar vots de censura als components de la Comissió de Govern o a algun d'aquests.

Per a la discussió d'un vot de censura caldrà que siguin la proposició corresponent, almenys, la quarta part dels Consellers en exercici del càrrec. Aquesta proposta serà tramesa al primer Magistrat municipal.

Dins els vuit dies següents d'ésser lliurada la proposició, es celebrarà sessió extraordinària per a discutir-la i votar-la. La seva aprovació requerirà el vot favorable de la Majoria absoluta dels Consellers en exercici del càrrec.

Aquells que siguin objecte d'un vot de censura hauran de dimitir el lloc de la Comissió de Govern."

Palau del Parlament, 4 d'agost del 1933. — Jaume Simó i Bofarull i Antoni Rovira i Virgili».

ESMENA

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar al Parlament de Catalunya la següent esmena a l'article 36 del dictamen sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.

Art. 36 Queden suprimides les paraules "i President de l'assemblea".

Palau del Parlament, 8 d'agost del 1933. — Joan Tauler, Soler i Pla, Soler i Bru i Miquel Guinart».

VOT PARTICULAR

El Diputat que sotasigna té l'honor de sol·licitar l'aprovació del següent vot particular a l'article 42 del dictamen sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.

A l'article 42 s'afegirà :

"El sufragi actiu dels electors femenins comen-

çarà a exercitar-se en la renovació d'Ajuntament que se celebri l'any 1938".

Palau del Parlament, 8 d'agost del 1933. — Jaume Simó i Bofarull.

VOT PARTICULAR

El Diputat que sotasigna té l'honor de sol·licitar l'aprovació del següent vot particular a l'article 42 del dictamen sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.

A l'article 42 s'afegirà :

"L'exercici actiu del dret de sufragi femení, declarat per les Lleis, restarà en suspens fins que el Parlament, mitjançant una Llei especial distinta de l'electoral, el reguli amb normes d'aplicació obligatòria, fins a què ulteriorment, el Govern de la Generalitat practiqui la revisió o renovació oficial del Cens electoral femení i hagi establert amb caràcter forçós el carnet d'identitat femení que respondrà a aquelles normes i a la revisió practicada."

Palau del Parlament, 8 d'agost del 1933. — Jaume Simó i Bofarull».

VOT PARTICULAR

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular el següent vot particular al dictamen sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya, en el seu art. 44.

L'art. 44 quedarà redactat així :

"La designació dels Consellers es farà pel sistema de representació proporcional, segons les següents bases :

Per a la formació de la xifra electoral es sumaran els vots obtinguts per les llistes en votació superior al 3 per 100 del total d'electors que constitueixin el Cens del Municipi. Les llistes amb votació inferior no entraran en compte ni participaran en la distribució de llocs.

La xifra electoral es dividirà pel nombre de Consellers a designar, i el resultat de la divisió serà el quocient electoral.

S'atribuiran a cada llista o Partit tants llocs de Conseller com vegades el nombre de vots obtinguts compregui el quocient electoral. Els residus de les divisions seran menyspreats.

Després d'haver atribuït a cada una de les llistes els llocs que els correspongui, els llocs de Conseller que probablement quedaran encara vacants, com a resultat d'haver menyspreat els residus, seran atribuïts a la llista que hagi obtingut major votació, a més a més, dels llocs que ja li havien correspost com a resultat de l'aplicació del quocient electoral."

Palau del Parlament, 8 d'agost del 1933. — Vallès i Pujals, Duran i Ventosa, Vidal i Guardiola, Rovira i Roure, Ruiz i Ponseti, i Serra i Moret».

VOT PARTICULAR

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar el següent vot particular a l'art. 48 del dictamen sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.

"Es suprimirà tot l'art. 48."

Palau del Parlament, 8 d'agost del 1933. — Vallès i Pujals, Duran i Ventosa, Vidal i Guardiola, Rovira i Roure, Ruiz i Ponseti, i Serra i Moret».